

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
January 31, 1998

Vol. LXXXVII Kaina 75 c.

ŠEŠTADIENIS — SATURDAY, SAUSIS — JANUARY 31, 1998

Nr. 22

Po prezidento rinkimų — nesutarimai tarp liberalų ir centristų

Vilnius, sausio 30 d. (BNS) — Centristai apkaltino liberalų valdybos pirmininką Alvydą Medalinską politinės etikos nepaisymu, samprotaujant apie portfelį dalybas pertvarkomame ministrų kabinete.

A. Medalinskas spaudos konferencijoje ketvirtadienį, be kita ko, pareiškė, kad liberalai „neketina stovėti nušalyje ir žiūrėti, kaip konservatoriai, krikdemai ir centristai nepasidalina portfelio naujojoje vyriausybėje“ ir pasiūlė jiems tarpininkauti.

Centristai šį pareiškimą įvertino kaip „išpuolį prieš Centro sąjungos vadovus“.

„Jeigu tai nėra apgailėtina A. Medalinsko klaida, pažeidžianti elementariausias politinės etikos normas, tada, matyt, tai tektų laikyti liberalų

valdybos pirmininko itin nedraugišku žingsniu Centro sąjungos atžvilgiu“, sakoma penktadienį paskelbtame Centro sąjungos pareiškime, kurį pasirašė partijos vadovas Romualdas Ozolas.

Centristai pakartojo nuostatą, kad vyriausybę reikia atnaujinti, tačiau šio raginimo nesieja su postais Centro sąjungos nariams.

„Manipuliuojamas pavardėmis, pačiam A. Medalinskui skiriant centristus į ministrų postus, gali būti suprastas tik kaip bandymas kompromituoti konkrečius asmenis“, rašo R. Ozolas.

Patį R. Ozolą A. Medalinskas spaudos konferencijoje siūlė skirti kultūros ministru, o centristų vicepirmininką Egidijų Bickauską — vidaus reikalų ministru.

Tiriamas sovietų genocidas Mažojoje Lietuvoje

Klaipėda, sausio 30 d. (BNS) — Klaipėdos apygardos prokuratūra pradėjo rinkti informaciją apie sovietų kariuomenės veiksmus Mažojoje Lietuvoje, kurie galėtų būti vertinami kaip genocidas.

Gavus duomenų apie galimus tokius veiksmus dabartinėje Lietuvos teritorijoje, būtų sprendžiama, ar yra pagrindo kelti baudžiamąją bylą dėl genocido.

Informacija apie genocidą Mažosios Lietuvos dalyje, kuri yra dabartinėje Karaliaučiaus srityje, būtų perduota Rusijos teisėsaugos institucijoms.

Istorikų duomenimis, per II pasaulinį karą naciams atsi-

traukus ir sovietų kariuomenė perėmus Mažosios Lietuvos žemes, maždaug 1,2 mln. žmonių buvo nužudyti ir ištemti.

Rusijos administruojamame regione, kuris istoriškai vadinamas Mažąja Lietuva, nuo seno gyveno daug lietuvių.

Informacija pradėta rinkti Generalinės prokuratūros nurodymu, atsielėjant į Seimo nario Stanislovo Buškevičiaus raginimą teisiškai įvertinti sovietų kariuomenės elgesį Mažojoje Lietuvoje 1944-1955 metais ir nustatyti, „ar jame yra genocido nusikaltimo sudėtis“.

Visuomenės spaudimas trukdo panaikinti mirties bausmę

Vilnius, sausio 30 d. (BNS) — Penktadienį Vilniuje įvyko tarptautinis seminaras „Mirties bausmė — bausmė visuomenei“, skirtas Jungtinių Tautų visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 50-mečiui pažymėti.

Seimo pirmininko pirmasis pavaduotojas Andrius Kubilius pasisakė prieš mirties bausmę ir priminė, kad jis yra vienas iš 42 parlamentarų, pasirašiusių kreipimąsi į Konstitucinį teismą. A. Kubilius mano, kad dėl visuomenės spaudimo politikams sunku panaikinti mirties bausmę.

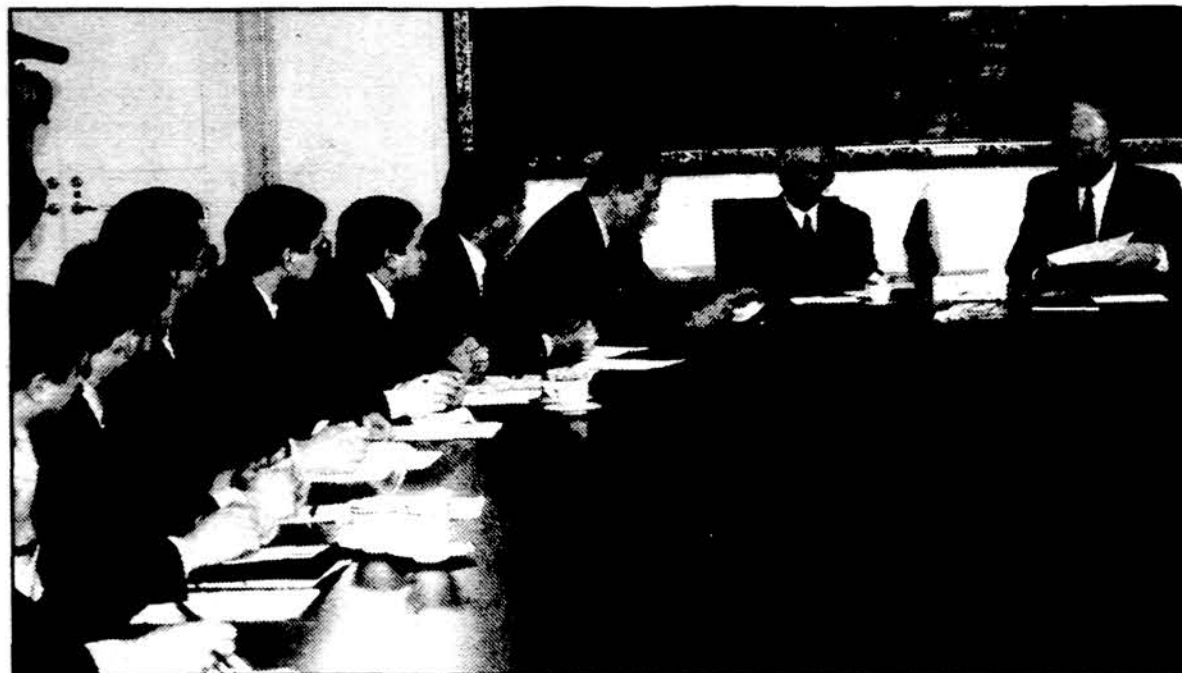
Sausio viduryje grupė Seimo narių kreipėsi į Konstitucinį teismą, prašydama iširti, ar Baudžiamąjo kodekso straipsnis, numatantis mir-

ties bausmę, neprieštarauja Lietuvos Konstitucijai.

Teisingumo ministras Vytautas Pakalniškis susirinkusiems teigė, kad mirties bausmė teisine prasme negali būti laikoma normalia bausme. Jo nuomone, tai yra kerštas. „O smurtas gimdo smurtą“, sakė V. Pakalniškis. Jis teigė, kad dėl mirties bausmės panaikinimo Lietuva nepadarė jokios pažangos ir ją paskatinti galėtų politikų aktyvumas.

Ministro nuomone, būtina aplamai švelninti bausmes, nes dabar Lietuvoje keli daugiau nei 13,000 nuteistųjų. V. Pakalniškis pažadėjo per 5 metus šį skaičių sumažinti iki 7,000.

Iš Briuselio atskrido Europos parlamento nario Hadar

Nuotr.: Apie Lietuvos užsienio politiką ir URM darbą prezidentūroje kalbasi (iš dešinės) dabartinis Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas, busimasis prezidentas Valdas Adamkus, užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas bei URM atstovai.

Būsimasis prezidentas susipažino su Lietuvos diplomacija

Vilnius, sausio 30 d. (BNS) — Kuriant naują valdžios perdavimo tradiciją, išrinktasis prezidentas Valdas Adamkus penktadienį Vilniuje buvo susipažindintas su Užsienio reikalų ministerijos vadovybe.

Tačiau susitikimo metu Lietuvos diplomatų veikla nebuvo analizuojama, penktadienį žurnalistams pareiškė Lietuvos UR ministras Algirdas Saudargas.

Informuoti žiniasklaidos atstovus A. Saudargą įgaliojo prezidentas Algirdas Brazauskas ir naujasis prezidentūros šeimininkas V. Adamkus.

Ministras teigė, susitikimą atnešęs „visą krūvą dokumentų“, kurie atspindėjo praėjusių metų UR ministerijos darbus. Pasak A. Saudargo, pokalbyje su V. Adamkumi buvo išryškinta integracijos į ES tema.

UR ministras teigė, jog jam

Cars padėjėja Katerina Backe, kuri papasakojo, jog 57 pasaulio valstybės mirties bausmę panaikino visiškai, 15 — mirties bausmę taiko už išskirtinius nusikaltimus (pvz., karo), 27 — įstatymai numato mirties bausmę, tačiau 10 pastarųjų metų ji taikyta nebuvo.

Seminaro dalyviams K. Backe sakė, jog mirties bausmė visuomenėje skatina žiaurumą, ir priminė, kad jos atsisakymas yra viena stojimo į Europos Sąjungą sąlygų.

„Paklauskime tų, kurie pasisako už mirties bausmę, ar jie ją vykdytų, ar paspaustų elektros kėdės jungiklį“, kalbėjo Baltijos jūros valstybių tarybos komisaras Ole Espersen. Jis sakė nežinąs nė vienos valstybės, kuri nukentėjo, pradėjusi gerbti žmogaus teises.

Daugiau nei prieš metus Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas pasiūlė Seimui priimti įstatymą, kuriuo būtų atidėtas bausmės vykdymas iki priimančios naująją baudžiamąją kodeksą, kurio 105 straipsnyje nustatyta, kad už tyčinį nužudymą sunkančiomis aplinkybėmis asmuo gali būti baudžiamas mirties bausme.

Tačiau nei ankstesnysis, nei dabartinis Seimas prezidento įstatymo projekto nesvarstė. Dar nėra pradėtas svarstyti ir naujasis baudžiamasis kodeksas, kuriame mirties bausmė nėra numatyta.

nebuvo pristatyti naujojoje prezidentūroje dirbsiantys asmenys, su kuriais jam tektų palaikyti ryšius užsienio politikos klausimais.

Ministras taip pat teigė, negalįs pasakyti nieko konkretaus apie spaudos užuominas, jog į URM pereis dirbti dabartinių prezidentūros užsienio politikos specialistų.

Pasak A. Saudargo, UR ministerija naujojo prezidento tarnybai galėtų pasiūlyti „visokeriopas paslaugas“, galbūt net ir patarėjų užsienio politikos klausimais, tačiau labiausiai patyrusius žmones jis išleisti „su dideliu skausmu“. Prezidentūra kol kas neprasė jokių ministerijos paslaugų ir nekvietė URM darbuotojų į talką, „apie tai kalbos nebuvo“, sakė ministras.

A. Saudargas nekommentavo savo išpuolį apie išrinktojo prezidento užsienio politikos žinias. „Manęs klausiate kaip teisejo, aš esu UR ministras“, sakė jis.

„Dabar kuriame naują tradi-

Pabrango vizos į Ameriką

Vilnius, sausio 30 d. (BNS) — JAV Valstybės departamento konsulinis skyrius nusprendė padidinti mokestį už vizas.

Nuo vasario 1 d. paprasta viza kainuos 45 JAV dolerius, arba 180 litų (iki šiol kainavo 20 dol., arba 80 litų).

Viza imigruoti į JAV pabrangs nuo 200 dolerių, arba 800 litų, iki 325 dol. (1,300 litų).

Mokestis už JAV vizos dokumentų tvarkymą imamas nepriklausomai nuo to, ar viza bus išduota ar ne.

Anot Amerikos centro Vilniuje pranešimo spaudai, mokestis visoms valstybėms vienodai padidintas, nes tyrimas parodė, jog iki šiol imtas mokestis nepadengia visų dokumentų tvarkymo išlaidų.

Vizos į JAV prašantis asmuo turi įrodyti, jog su Lietuva jis sieja pakankamai tvirtą ekonominį, šeimyninį ir socialinį ryšį, kurie bus svarbi priežastis grįžti į Lietuvą po trumpo vizito JAV. Asmeniui, atvykusiam su turistine viza, draudžiamas net laikinas darbas.

JAV piliečiai į Lietuvą be vizų atvykti gali ne ilgiau kaip 3 mėnesiams. Kitu atveju, jiems taip pat reikia vizų.

cija, nes pagal 1992 metų Konstituciją, pirmą kartą keičiasi prezidentai — naujasis prezidentas perima šį didelį aparatą, pastebėjo diplomatijos vadovas.

„Aš ypač akcentavau daugelio žmonių sukaupytą patyrimą“, sakė A. Saudargas. Pasak jo, išrinktasis prezidentas susitikime neišgirdo ir jokių paslapčių.

V. Landsbergi rinkimuose dosniausiai rėmė jo partiečiai JAV

Vilnius, sausio 29 d. (BNS) — Ketvirtadienį Vyriausiajai rinkimų komisijai pateiktoje galutinėje finansinėje rinkimų ataskaitoje nurodoma, kad V. Landsbergis savo rinkimų kampanijai išleido daugiau kaip 2 milijonus 424,000 litų. Įmonės, įstaigos, organizacijos bei asmenys V. Landsbergiui paaukojo 2 mln. 425,000 litų, iš jų privačių asmenų aukos sudarė 446,000 litų.

Daugiausiai pinigų V. Landsbergis gavo iš Tėvynės Sąjungos skyrių Jungtinės Amerikos Valstijose — apie 420,000 JAV dolerių.

Daugiausia pinigų — 1 mln. 391 litų — V. Landsbergio štabas išleido reklamai radijuje, televizijoje ir spaudoje, dar per 830,000 litų kainavo agitacinės medžiagos gamyba. Koncertinės V. Landsbergio programos kainavo daugiau kaip 56,000 litų.

* **Premjeras Gediminas Vagnorius** trečiądienį konservatorių valdybos ir frakcijos posėdyje pristatė Ordinų ir medalių įstatymo pataisą, pagal kurią prezidentui būtų įteikiamas aukščiausias Lietuvos ordinas — Vytauto Didžiojo ordinas su aukso grandine. Sausio viduryje spauda pranešė, kad Lietuvos monetų kalykla skubiai kaldina tris aukso grandines Vytauto Didžiojo ordinams. Aukščiausias apdovanojimas būtų įteiktas Algirdui Brazauskui, naujam prezidentui Valdui Adamkui ir Atkuriamojo bei dabartinio Seimo vadovui Vytautui Landsbergiui.

* **Išigaliojus naujiems vietinio telefoninio pokalbio įkainiams**, „Lietuvos telekom“ pokalbio trukmę skaičiuos ne sekundėmis, o minutėmis. 7 centų mokestį už 1 minutę vietinio telefoninio pokalbio reikės mokėti ir tada, jei bus kalbama trumpiau nei minutę. Kalbant ilgiau, bent

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuter, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, Belpa, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

Madridas. JAV Valstybės sekretore Madeleine Albright penktadienį pareiškė, kad Jungtinės Valstijos Iraką krizę meliavo spėjimų taikiai, tačiau perspėjo, kad „kantrybės senka“ ir kad pasaulio visuomenė netoleruos ginkluotės tikrintojų darbo trukdymo. M. Albright Madride vedė derybas su Rusijos užsienio reikalų ministru Jevgenij Primakov, kuris sutiko, jog situacija Irake yra „gan rimta“, tačiau dar kartą patvirtino diplomatinio sprendimo svarbą. „Mes turime truputį daugiau kantrybės“, sakė jis. Vašingtonas yra pagrasinęs Irakui imtis karinių veiksmų, jei jis toliau neleis dirbti ginklų tikrintojams.

Jeruzalė. Palestiniečių ministrų kabineto sekretorius Ahmed Abdel-Rahman penktadienį tvirtino, kad jėgos prieš Iraką panaudojimas tik pakenktų Vidurio Rytų taikos procesui, tuo pačiu pasmerkdamas vyriausiojo JT ginklų inspektoriaus Irake Richard Butler „provokacinius pareiškimus“, jog Irakas turi biologinį ginklą, kuriuo galėtų sunaikinti Tel Avivą.

Davosas. Paklaustas apie Amerikos dominuojamų karinių veiksmų prieš Bagdadą galimybę Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Kofi Annan penktadienį pareiškė, jog dar anksti pasakyti, ar Vakarų jėgos panaudojimas prieš Iraką tikrai neišvengiamas. Pasak jo, Irakas vis dar gali pradėti tartininkauti su JT bei leisti atlikti ginkluotės patikrinimus. Irako klausimu vyksta konsultacijos, ir kai kurios Saugumo Tarybos narės išreiškė nenorą naudoti jėgą, sakė JT vadovas.

Paryžius. Ketvirtadienį Prancūzija sugriežtino savo nuostatą dėl Irako, pritarė JAV, jog sprendžiant pastarąją krizę dėl JT ginkluotės patikrinimų stabdymo, turi likti atviros „visos galimybės“, sprendžiant Irako problemą. Prancūzijos UR ministras Hubert Vedrine po dviejų valandų pokalbio su JAV Valstybės sekretore Madeleine Albright pareiškė, kad reikia suaktyvinti diplomatinio sprendimo paieškas. Iki šiol Prancūzija, panašiai kaip ir Rusija, priešinosi jėgos panaudojimui, siekiant įtikinti Iraką leisti JT ginkluotės tikrintojams netrukdomai patekti į pageidaujamus objektus.

Maskva. Rusijos prezidentas Boris Jelcin penktadienį Kremliuje susitikime su žiniasklaidos priemonių vadovais pareiškė, kad nepažeis Konstitucijos ir nekels savo kandidatūros 2000 metais per prezidento rinkimus. „Taigi bus lengviau kitiems — aš užleisiu vietą būsimiesiems kandidatams“, pareiškė B. Jelcin ir pažymėjo daug maštes apie naują kandidatą bei numatęs, kas jis bus, bet kol kas apie tai nekalbės.

Vašingtonas. Jeigu JAV ir NATO išves taikdarius iš Bosnijos, šioji „gali vėl nulysti į karą“, ketvirtadienį pareiškė JAV prezidentas Bill Clinton po pasitarimo su aukščiausiais kariuomenės vadais. Nepaisydamas Kongreso skeptikumo dėl šios užduoties, prezidentas sakė glaudžiai dirbsiant su Kongreso nariais, siekdamas užtikrinti deramą finansavimą neribotam kariuomenės buvimui Bosnijoje. Sunkiausias sprendimas bet kuriam prezidentui — ar panaudoti Amerikos kariuomenę, siekiant užkirsti kelią žalai. „Jėga niekada negali būti pirmasis atsakymas. Bet vis dėl to kartais tai yra vienintelis atsakymas“, sakė B. Clintonas.

Minskas. Baltarusijos opozicija kreipėsi į Aleksandr Lukašenko, siūlydama apsispręsti, „kurias pareigas jis eis“ valstybės prezidento ar Valstybinio olimpinio komiteto (VOK) vadovo. Kaip pareiškė komiteto pirmininkas Genadij Karpenko, „gerai žinoma, kokią žalą daro sportui politikų kišimasis ir politika, o Baltarusijos valdžia sporte siekia būtent politinių tikslų“. Jo nuomone, „būtent šiais tikslais A. Lukašenko išrinktas VOK pirmininku“. Opozicija mano, jog „neturėdamas galimybės svečiuotis užsienyje dėl to, kad ten kritikuojama Baltarusijos politika žmogaus teisių srityje, prezidentas siekia panaudoti olimpinį judėjimą savo tarptautiniams ryšiams palaikyti“. G. Karpenko teigė, kad, remiantis Baltarusijos įstatymais, prezidentas „negali užimti kitų pareigų valstybinėse, visuomeninėse ar kitose įstaigose bei organizacijose“.

Talinas. Estijos premjeras Mart Siiman atleido iš pareigų vidaus reikalų ministrą Robert Lepikson už tai, kad šis kritikavo kitus kabineto narius, įskaitant užsienio reikalų ministrą Toom Ives. Pagal Estijos Konstituciją, atleisdamas ministrą, premjeras turi atsisakyti prezidento leidimo. Šiuo atveju prezidento Lennart Meri raštine pranešė, kad prezidentas iškart patenkino premjero prašymą. Anksčiau Lepikson yra aštriai kritikavęs ir gynybos ministrą Andrus Oovel.

Vašingtonas. Kelios JAV visuomeninės politinės grupės pradėjo kampaniją prieš NATO pletimą, kurios metu stengsis įtikinti JAV Senatą atmeti NATO pletimo planus. NATO pletimą jos pavadinė gėdijimu vartotojų kasiu JAV mokesčių mokėtojų sąskaita. Bill Clinton administracija tvirtai remia NATO pletimą, tačiau tai turi patvirtinti JAV Senatas dviem trečdaliais balsų. Kampanijos organizatoriai surengė kelionių ciklą po 16 JAV miestų, kuriuose kalbės žymūs politikai ir kariskiai Jamedalyvauja ir senatorius respublikonas Gordon Humphries, kurio teigimu, geriausias mechanizmas įtvirtinti demokratiją Rytuose yra ES, o ne NATO. Taip pat tvirtinama, kad NATO pletimas yra Rusijos „veimarizacija“, atimsianti unikalią galimybę įtraukti Rusiją į civilizuotų tautų šeimą.

Tirana. Albanijoje speciali komisija, tirianti pareigūnų bendradarbiavimą su komunizmo laikų slaptąja policija paskelbė, kad pasiūlė valdžiai nušalinti du aukštus valstybės pareigūnus, kurie turi pasiūlyti iš pareigų per 15 dienų. Pareigūnai, kurių pavardės viešai neskelbiamos, turi teisę apskusti komisijos sprendimą aukščiausiajam teismui, tačiau tuo atveju bus paskelbtos jų pavardės.

KALENDORIUS

Sausio 31 d.: Jonas, Marcele, Liudvika, Liuda, Jaunė.

Vasario 1 d.: Pionijus, Ignacas, Brigita, Gytis, Eidvilė.

Vasario 2 d.: Kristaus paaukojimas (Grabnyčios); Kornelijus, Kotryna, Valdemaras, Rytis, Vandėnė.

Nuotr.: Seimo vicepirmininkas Andrius Kubilius (kairėje) seminare pasisakė prieš mirties bausmę. (Elta)

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Laima Šalčiuvienė
411 East Lynnwood Ave.
Arlington Heights, IL 60004

ANTANO MACEINOS GIMTADIENIS

Antanas Maceina
1908 — 1987

Antanas Maceina gimė 1908 sausio 27 dieną Bagrėnų kaime, Ašmintos vlsč., Marijampolės apskr. Filosofas ir pedagogas. Lietuvoje Maceina daugiausia rūpinosi trimis sritimis: pedagogika, kultūros filosofija ir socialiniu klausimu. Visuomeniškai Maceina daugiausia reiškėsi ateitininkuose, kur 1947-1949 buvo ateitininkų federacijos tarybos pirmininkas ir jo federacijos vadovo pareigas.

Po karo atsidūręs Vokietijoje profesoravo Munsterio universitete iki pensijos 1970 m. Slapyvardžiu Antanas Jasmantas yra išleidęs porą poezijos knygų. Jo 70 metų amžiaus proga išleistas specialus „Aidų“ sąsiuvinys (1978, Nr.

2), kuriame Juozas Girnius pateikia biografiją ir jo veiklą apžvalgą.

Ši kuklų prisiminimų baigiamą eilėraščių iš Antano Jasmanto slapyvardžiu 1980 m. Čikagoje išleistas knygos „Ir niekad ne namolei“.

Pėdsakai

O Viešpatie, ar Tu gi

Kad mūsų lygumose snigs

Kodėl nepasakei Tu savo

Įmint giliau, o ne prabėgt

paskubomis?

Dabar, kai Tavo pėdsakų

Nors imtų vytis ir šimtai

Jie tiktai ašaras nuo mūsų

Ir klumpių pėdas molyje

Bet jeigu kartais, pajūrin

Paršauktum Baltijon

Gal sūkuriat itūžusių jos

Tave mums vabalėliu

gintare išplautų.

Būtų gražu ir prasminga, jei

su Maceina arčiau dirbtų, šios

garbingos sukakties proga

apie jį parašytų.

Romualdas Kriaučiūnas

ATEITININKŲ RENGINIAI LIETUVOJE

Spalio 24 - 26 d. Radviliškyje vyko tradicinė moksleivių ateitininkų Rudens akademija, kurioje dalyvavo apie 150 moksleivių ateitininkų bei jiems priklausančių jaunuolių iš įvairių Lietuvos vietų, taip pat grupė ateitininkų globėjų, daugiausia mokytojų, i akademijas atvykstančių pasisemti darbo patirties ir pasidalyti atradimais bei įgūdžiais. Moksleiviai ateitininkai, kaip įprasta, dalyvavo šv. Mišiose; tai labai nuddingavo Radviliškio parapijiečių bei jų kleboną E. Zeidotą, pavadinusi šią akademiją dar viena dovana Radviliškio parapijos išteigimo 400 metų jubiliejui. Radviliškio Lizdeikos vidurinėje mokykloje įsikūrusiems dalyviams paskaitas skaitė dr. Arvydas Žygas, dr. Tomas Sodeika, kun. Robertas Grigas. Kalbėta apie asmens ir laisvės problemas, rugpjūčio mėnesį Paryžiuje vykusį Pasaulio jaunimo susitikimą, nagrinėti Vatikano II Susirinkimo dokumentai. MAS dvasios vadas kun. R. Grigas sakė, kad akademijas stengiamasi rengti įvairiuose Lietuvos rajonuose, kad nebūtų apšviesti kampelių. Radviliškyje, anot jo, sąlygos buvusios puikios.

Spalio 25 d. Garliavos vidurinės mokyklos ir Garliavos J. Lukšos gimnazijos ateitininkai bei jų bičiuliai keliavo po Džukiją. Keliauninkai dėkingi drauge vykusiam Garliavos diak. Gediminui Marcinkevičiui bei šią kelionę materialiai paremusiam Garliavos seniūnui R. Gudaiciui. Lankytasi Prienuose, Punioje, Mer-

kinėje, Alytaus katalikiškoje mokykloje, parapijos namuose. Išvykos pabaigoje susitiktas su katalikišku jaunimu Babilieriškyje.

Lapkričio 8 d. Kauno ateitininkų rūmuose Jaunučių ateitininkų sąjunga surengė mugę ir linksmavakarį. Renginio tikslas — surinkti lėšų šių rūmų remontui. Į mugę susirinko per 100 jaunučių, moksleivių, studentų ateitininkų sąjungų narių iš Kauno bei Jonavos, taip pat Kauno mokyklose besikuriančių jaunučių bei moksleivių ateitininkų kuopų vadovai ir būsimieji ateitininkai. Vakaro metu buvo galima išbandyti laimeloteryjoje, dalyvauti aukcione, kavinukėje pasivaikinti kava ir sumuštiniais. Renginio sei-

Kučios Čikagos ateitininkams nebūtų kučios be Onos Norvilienės pagamintų tradicinių šios šventės valgių. Visi 1997-ųjų metų šventėje dalyvavo dėkingi jai už jau daugelį metų šiam nelengvam darbui įsipareigojimą ir pasigeretimą jo atlikimą. Ilgiausių metų Onutei Norvilienė!

mininkus ir svečius nuotaikingomis dainomis linksmo ateitininkų folkloro ansamblio, penktadienio moksleivių ateitininkų klubo nariai bei jaunučiai ateitininkai iš Jonavos. Pasak Jaunučių ateitininkų sąjungos pirmininkės V. Kaubaitės, bendromis Lietuvos ateitininkų pastangomis norima paversti šiuos rūmus jaunimo centru.

Bažnyčios žinios,
1997, Nr. 21

žiausi žaidė salės viduryje. Šiam pabendravinimui vadovavo Zita Dubauskaitė, Čikagos studentų draugovės valdybos narė. Draugovė pirmininkauja Jurgita Benetytė. Registracija kruopščiai rūpinosi Valerija Žadeikienė. Studentai salę ir eglutę šiaudiniukais ir lemputėmis puošė ištisą šeštadienį. Kučių stalus padengė jaunimas, o sendraugiai išdėliojo ant stalų maistą. Dalyvavo arti trys šimtai ateitininkų su šeimomis. Iš

ČIKAGOS ATEITININKŲ KŪČIOS

Tradicinės ateitininkų kučių, jau daug metų ruošiamos Čikagos studentų ateitininkų draugovės, sekmadienį, gruodžio 21 dieną, Jaunimo centro didžiojoje salėje prasidėjo 1 v. p. p. šventomis Mišiomis. Mišias aukėjo neseniai iš Lietuvos grįžęs Ateitininkų Sen draugių sąjungos centro valdybos kapelionas kun. dr. Kęstutis Trimakas, o skaitinius skaitė studentai. Mišių pabaigai, Sidrių šeimos kelios kartos sudarė tradiciją tapusį gyvąjį Betliejaus paveikslą.

Po Mišių dr. Aldona Rimkienė ir Alfonsas Šešplaukis buvo pakviesti į sceną uždegti žva-

kutes prisiminimui negalėjusių dalyvauti kučių šventėje. (Liūdna, kad dr. M. Rimkienė netrukus po Kalėdų sekmadienį, gruodžio 28 dieną, staigiai mirė.) Kalėdaičiais ir linkėjimais pasidalinimas tęsėsi arti 20 minučių iki visi vieni kitus pasveikino. Po to sušėsta prie turtingos kučių vakarienės, paruoštos Onos Norvilienės. Kučių papročius paaiškino ir trumpoje programėlėje parodė Lipniūno-Stulginskio kuopos moksleiviai. Po vakarienės, Audriui Polikajui grojant akordeonu, visi gražioje bendrijoje giedojo kalėdines giesmes, o patys ma-

anksto užsakyta mažoji Jaunimo centro salė turėjo būti pakesta į didžiąją. Visiems buvo malonu, kad susibūrė gausus būrys.

JAUNIMAS IR ŠILUVA

Rugšėjo 8-oji per šių metų Šiluvos atlydus buvo skirta kariams, jaunimui, ateitininkams. Į Šiluvą susirinko apie 500 Kauno moksleivių. Po jaunimo šv. Mišių eiseną, vedama kun. G. Vitkaus ir kun. V. Sadausko, SJ, patraukė Šiluvos koplyčios link. Koplyčioje moksleiviai, juos lydėję mokytojai buvo supažindinti su Šiluvos apsišveikimo istorija. Pasistiprinę jaunieji maldininkai išvyko į Tytuvėnus, kur apžiūrėjo bažnyčią, vienuolyno ansamblį, klausėsi roko grupės „Bites“ iš Kretingos koncerto. Po to apie 90 iš-tvermingiausiųjų dviem autobusais dar pasiekė Kražius. Čia, lydimi vietos ateitininkų, aplankė garsiąją bažnyčią, buvusį Kražių kolegijos pastatą, muziejų.

Rugšėjo 11-ąją, Šeimų dieną, po Sumos Šiluvos maldininkams koncertavo: Kauno A. Stulginskio vidurinės ir Vaisvydavo mokyklų ateitininkų kuopų dainorėliai. Rugšėjo 14 d. Kauno mokytojų ateitininkų korporacija „Šviesa“ surengė išvyką į Šiluvą įvairių Kauno mokyklų pedagogams, kurie ten dalyvavo šv. Mišiose, meldėsi koplyčioje, lankėsi Pagrūzyvyje.

LŠ

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mātinant pašto išlaidas, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesuūniami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė - Danutė Bindokienė
Administratorius - Valentinas Krumpelis
Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuodžiūra. Nenaudotų straipsnių nesaujo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKSA
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. 708-422-7807
Kab. 773-582-0221
Valandos pagal susitarimą

DR. VILJA KERELYTĖ
Chiropraktinis gydymas, sveikos mitybos patarimai ir akupunktūra
7271 S. Harlem, Bridgeview, IL 60455
Tel. 708-594-0400
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie Ave.
Val. antrd. 2-4 v.p.p. ir ketvd. 2-5 v.p.p.
Sėd. pagal susitarimą
Kabineto tel. 773-778-2980
Namų tel. 708-448-5545

DALIA A. CEPELĖ, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171 St.
Tinley Park, IL 60477
708-614-6871
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DR. BOB DOKHANCHI
Dantų gydytojai
Pensininkams nuolaida
4007 W. 58 St., Chicago, IL
Tel. 773-735-5558
4707 S. Gilbert, La Grange, IL
Tel. 708-352-4487

DR. DALIA JODWALIS
DANTŲ GYDYTOJA
3800 Highland Ave., Ste. 201
(staraai garvės nuo Good Samaritan ligoninės)
Downers Grove, IL 60515
Tel. 630-860-3113
Valandos susitarus

DR. VILJUS MIKAITIS
SEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
FAMILY MEDICAL CLINIC
10800-127 St., Lemont, IL 60439
Prieškau Pils Community Hospital
Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. 708-257-2285

DR. ELIGIJUS LELEIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
1192 Walker St., Lemont, IL 60439
Tel. 815-723-1854
7600 W. College Dr.
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-0010

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
Vaišvydavo mokyklų ateitininkų kuopų dainorėliai. Rugšėjo 14 d. Kauno mokytojų ateitininkų korporacija „Šviesa“ surengė išvyką į Šiluvą įvairių Kauno mokyklų pedagogams, kurie ten dalyvavo šv. Mišiose, meldėsi koplyčioje, lankėsi Pagrūzyvyje.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
Rez. 708-248-0067 arba 708-248-6581
6449 S. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė - Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

DR. DANA M. SALIKLIS
Dantų gydytoja
825 S. Mannheim Rd.
Westchester, IL 60154
Tel. 708-344-1694
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, LTD.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 773-436-7700

DR. PETRAS KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. 708-652-4159 ataskomos 24 val.
1443 S. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 v.p.p. - 7 v.p.p.
Išskyrus trečd.; šėštad. 11 - 4 v.p.p.

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. V. J. VASAITIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
4617 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 708-598-2131
Valandos pagal susitarimą

NIJOLĖ STANKEVICIUTE, M.D.
Board Certified, Internal Medicine
Valandos jūsų patogumui
Holy Cross Professional Pavilion
3 fl. South
Lithuanian Plaza Ct. at California Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 773-471-7879

ARAS ŽLOBA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0080
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už prieinamą kainą. Pacientai
primami absoliučiai punktualiai.
Susitarimui (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8260

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. A.B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmad. 3v.p.p.-7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.
treč. uždaryta, ketvirt. 1 - 3 v.p.p.
penktad. ir šėštad. 9 v.r. - 12 v.p.p.

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERPI DALLAS PRUNSKIS, MD
Illinois Pain Treatment Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių
ir kt. vietų skausmo gydymo
specialistai
Chicago: 312-728-0800
East Dundee: 847-551-1212
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212

DR. K. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
ISSIPLETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
773-778-9889 arba 773-488-4441

DR. DOMAS LAPKUS
Vidaus ligų ir plaučių ligos
15300 West Ave.
Orland Park
708-349-8100
Valandos kasdien, išskyrus savaitgalius

Juozas Bauzys, Ona Bauziene ir Vincas Šmukštys Ateitininkų Kučiose atidžiai klausosi Kalėdų evangelijos.

DIDŽIAUSIAS STEBUKLAS — MEILĖ

Šio sekmadienio skaitiniuose mums yra pristatomi du asmenys, kurie vykdė Dievo valią žemėje: pranašas Jeremijas ir Jėzus. Abu susidūrė su savosios tautos pasipriešinimu, buvo jos atmeti, bet abu jautė stiprią paties Dievo paramą ir globą savo misijos vykdyme, nes jie nepagalėjo jokios aukos, dirbdami, kad žemėje įvyktų Dievo valia.

Evangelijoje (Luko 4:21-30) tęsiamas praėjusio sekmadienio pasakojimas apie Jėzuso misijos pradžią Nazarete, kai sinagogoje jis paskaitė Izaijo pranašystę: „Viešpaties Dvasia su manim, nes jis patepė mane, kad neščiau gerą naująją vargdeniam... vaduotui prisilgusių ir skelbti maloninę Viešpaties metų“, kurioje išsakyta ir jo misija.

„Maloningi Viešpaties metai“ — tai užuomina pagal Senojo Testamento Kunigų knygą (Kn 25:17-29:31) įsakyti „jubiliejaus“ metų. Jų pavadinimas kilo iš to, kad įsakyta juos pradėti, „skardžiai pučiant ragą“, iš hebraiško žodžio „jobel“ — ragas. Pagal kunigų knygoje nurodytą Dievo įsakymą, kas 49 metai kiekvienam žmogui sugrąžinama jam priklausiusi žemė, jubiliejiniais metais žemė nedirbama — ilsi. Tai papildymas jau Išėjimo (Iš 23:10-11) ir Pakartoto Įstatymo (Ist 15:1-3) knygose minimų „šeštadienių“ arba „šabatinų“ metų: kas septyneri metai žemė nedirbama, jai duodama ilsėtis, kaip ir žmogus privalo kas septintą dieną ilsėtis, per šabą — šeštadienį. Pakartoto Įstatymo knygoje nurodyta, kad tais metais visos skolos dovanojamos. Panašiai ir vergai tais metais turi teisę pasirodinti laisvę, ar toliau tarnauti. Tų įstatymų tikslas — priminti žmonėms, kad jie patys ir jų žemė priklauso Dievui, jam pasvesti — kad jie niekuomet negali amžinai ir neatšaukiamai priklausyti kitam žmogui, kaip daiktai.

Tad Jėzus atvyko skelbti panašią „Dievo malonės metų“ — kai žmonės išvaduojami iš visokios nelaisvės: nuodėmės, ligos, pikty dvasių, luosumo. Jėzus atėjo skelbti žmonių sugrąžinimą Dievui, kai dovanojamos skolos.

Kaip girdime Evangelijoje, žmonės Jėzui „pritarė ir stebėjosi malonės pilnais žodžiais, sklandančiais iš jo lūpų“. Bet jiems buvo sunku priimti tuos žodžius iš jo, nes

jis jiems buvo per artimas, jie jį pažino kaip paprastą žmogų, jų tarpe užaugusį. „Argi jis ne Juozapo sūnus?“ O girdėdami jį, jie jautė, kad išgirdę jo naująją nebegalės gyventi kaip anksčiau, žiūrėti pro šalį į praeinančią vargstančių ar ligonių.

Jiems patiko klausytis Jėzuso žodžių, bet nelabai norėjo patys keistis. Jie norėjo būti nustebinti stebuklais — kaip pramoga, bet patys nenorėjo sekti Jėzumi. Tad Jėzus jiems primena, kad taip, kaip čia vyksta jų tarpe, taip buvo ir su senovės Izraelio pranašais: jie buvo siunčiami stebuklų daryti ne tam, kad stebintų savuosius, kurie jau pažįsta Dievą ir jo maloningumą, bet pas svetims, kaip Sareptos našlė (1 Kar 17:9) ir siri-jiet Naamaną (2 Kar 5:1-14), kad jie, patyrę Dievo maloninę, jį pažintų ir pamiltų.

Nazareto žmonės nepatiko girdėti, kad iš jų laukiama atsiliepimo į Dievo meilę, nes jie Dievą jau pažįsta; kad stebuklai bus daromi ne jiems, nes turėdami tikrą tikėjimą, jie jau dalyvauja Dievo meilės žmogui stebukle. Stebuklai bus daromi tiems, kurie Dievo dar nepažįsta.

Ta tema kalba ir šv. Paulius laiške Korinto tikintiesiems (1 Kor 12:31 — 13:13). Kristų jau pažįstantiems jis sako: „Jūs siekite aukštesniųjų malonės dovanų“ — ne stebuklų daryti, o mylėti taip, kaip Kristus mylėjo: kantriai, nepavydint, nesididžiuojant ir neįspukstant. Jis kviečia pradėti Dievo pagalbos ir malonės (stebuklo), kad mokėtume mylėti nesavanaudiškai, kad mokėtume tarnauti kitiems su džiaugsmu, nepamesti vilties, nepaisant gyvenimo sunkumo, ir ištvirti meilėje, net kai ji visai neįvertinama.

Panašiai kaip Kristus, savo tautos atmetas pranašas Jeremijas, sunkų Dievo pašaukimą ištesėjęs, senatvės su laukę tremtyje Egipte prisimena kaip Dievas jį pašaukė ir savo pažadą jį remti jo misijoje ištesėjo (Jer 1:4-5, 17-19): „Tave aš pašventinau pranašu tautos, tave aš paskyriau... Skelbk jiems visa, ką tau paliepsi! Tu jų nesibaimink... Tegū jie kovos su tavim, tačiau tavęs neįveiks, nes aš esu su tavim, kad tau padėčiau“.

Nors ir mes vertiau norėtu me matyti stebinančius stebuklus, mes pažinę Kristų, esame kviečiami patys būti

AMERIKOS DOLERIAI IR TURIZMAS REMIA KUBOS DIKTATŪRĄ

IGNAS MEDZIUKAS

Žlugus Sovietų Sąjungai, Kuboje gyvenimo lygis smuko, importas sustojo, nebuvo gaudama pigių degalų, naftos. Kubą buvo spaudžiama JAV. Buvo tikima, kad įvyks sukilimas. Su sprogtama medžiaga cigarai ir kitos priemonės nedavė lauktų rezultatų, bet tikėtasi, kad sustiprintas embargo pasiekis tikslą. Tačiau diktatoriui Castro padarius „leistinas nuolaidas“, Kubos režimą išgelbėjo dolerio ekonomija ir masinis turizmas. Castro jau yra pasiekęs 71 m. „Manchester Guardian“ korespondentas rašo: „Jei paklaustum kūr nors gatvėje, ar tai būtų mažos grupės disidentai, tikintieji bendruomenės narys ar kas nors iš diplomatinio korpuso, nepaisant, ką jie galvoja apie šalies ideologiją, pavirtins, kad ekonominis gyvenimas pagerėjęs“.

Trūkstant degalų, Castro įsakė įveikti transporto krizę — važinėti dviračiais. Dabar valstybėje, kurioje yra 11 milijonų gyventojų, turima 2 milijonų dviračių. Castro leido apyvartoję vartoti ir gauti dolerius, sudarydamas progą tukstanciams kubietų, pasitraukusių į JAV, sulaužyti nustatytą uždraudimą (embargo). Nors Kubos statistika apie gaunamas dolerių sumas nieko nesako, ir tai nutyli Washingtonas, bet iš tikrųjų didžiausias šaltinis, kuriuo nuketa Amerikos doleriai į Kubą, yra pinigai, siunčiami giminių iš užsienio per Kanados, Meksikos, Ispanijos ir kitų kraštų bankus arba įteikiami per tarpininkus į rankas. Jungtinių Tautų ekonominė komisija Lotynų Amerikai skaičiuoja, kad ši suma siekia 800 mln. dolerių. Taigi viršija ir pajamas, gaunamas iš masinio turizmo, kuris siekia 600 mln. dolerių.

Ką Castro vadina „leidžiamomis nuolaidomis“? Kubiečiams leista užsiimti nedideliu masto privačiais verslais; laikyti kavines, barus, taksi ir nuomotuoti kambarius užsieniečiams. Tačiau, net esant giliai krizei, nebuvo leidžiama paveikti šalies lojalumo. Sisteminės „stebuklais“ kitiems žmonėms, esame kviečiami artimo meilės darbai skelbti, kad žmonės atėjo „Dievo malonės metai“.

Aldona Zailskaitė

Kilo klausimas dėl biuletenio vardo. Slapšys tuoj pareiškė: „Būkim atsargūs. Jokių dausuvų“. Buvo pasiūlyta: „Lietuvių Britų Hondur draugijos biuletenis“, „Lietuvių kolonijai Britų Hondure remti draugijos pranešimai“. Viliamas pasakė, kad reikia skirti lietuvių kolonijos steigimą nuo Br. Honduro. Kolonijos steigimą nesurišti su Br. Honduru.

Pagaliau buvo priimtas toks pavadinimas: „Lietuvių įsikurimui Britų Hondure remti draugijos biuletenis“.

Draugijos įstatų klausimu buvo trumpai pasisakyta. Paramskas sutiko mūsų būrelio parengtą įstatų projektą suderinti su Čikagos atsiųstu projektu.

Kalbant apie delegacijos pasiuntimą į Br. Hondurą, Paramskas sakė, kad pirmiausia reikia sukurti organizaciją, tada bus lengviau ir delegaciją pasiųsti. Dabar gal vienas kitas ten nuvyks. Mūsų sutiko išsiaiškinti su inžinieriu ir gydytoju organizacijomis, ar jos galėtų savo specialistus savo lėšomis pasiųsti į Br. Hondurą.

Rytojaus dieną po posėdžio parašiau Pakštui laišką apie visus mūsų nutarimus ir paprašiau peržiūrėti Paramsko bei Maziuko jam pasiūstus atsisaukimo projektus arba parengti savo projektą. Taip pat parašiau pranešti, kada jis galėtų atvykti į mūsų posėdį, kuriame galėtume sutarti, kaip mes, centrinis būrelis, galėtume sklandžiau su juo bendradarbiauti, kai jis toliau nuo Vašingtono gyvena. Paminėjau, jog vienas kitas reikėtų minti, kad dėl to užsidsia atsisaukimo parengimas, o tai esąs svarbiausias dalykas dabartinėje mūsų veiklos stadijoje.

Tuoj po posėdžio gavau Pakšto kovo 5 d. atvirutę,

ma laisvo ir visuotinio išsimokslinimo ir medicinos taip pat valstybės pensijos vieniems, darė Kubą kaip vienintelį unikumą tarp besivystančių kraštų.

Suprantama, kai Amerikos doleris yra lygus 22 pežams ir vidutinis gyventojų uždarbis yra 240 pežų per mėnesį, tai nedaug ką gali nusipirkti. Kubos nuostabus klimatas su švelniais vakarais daro, kas sovietų komunizme būtų nepaliečiama. Castro yra uždraudęs turėti žymesnį turtą, arba išsiskirti iš daugelio kokią prabangą. Nėra leidžiama, kad turtingi giminės Miami galėtų įvežti paskutinio modelio automobilį ar motociklą. Bet pagrindinė gynyba prieš nepasitenkinimą yra ideologija ir atmetimas konsumerizmo.

Korespondento užkalbintas gatvėje, 23 m. biologijos studentas sako: „Tik du ar trys procentai iš tikrųjų norėtų iš čia išvykti. Nors dažnai pasako — aš išvažiuoju ir paliksiu šį purvą — bet tai nereiškia, kad jie iš tikrųjų norėtų tą padaryti“. Kaip ir anksčiau pakalbintam studentui, bairtraukusių į JAV, sulaužyti nustatytą uždraudimą (embargo). Nors Kubos statistika apie gaunamas dolerių sumas nieko nesako, ir tai nutyli Washingtonas, bet iš tikrųjų didžiausias šaltinis, kuriuo nuketa Amerikos doleriai į Kubą, yra pinigai, siunčiami giminių iš užsienio per Kanados, Meksikos, Ispanijos ir kitų kraštų bankus arba įteikiami per tarpininkus į rankas. Jungtinių Tautų ekonominė komisija Lotynų Amerikai skaičiuoja, kad ši suma siekia 800 mln. dolerių. Taigi viršija ir pajamas, gaunamas iš masinio turizmo, kuris siekia 600 mln. dolerių.

Placiai sudarytos sąlygos siekti aukštojo mokslo po revoliucijos reikė, kad 62 procentai baigusiu aukštąjį mokslą 1970 m. buvo darbininkų ir valstiečių vaikai. Šis skaičius krito iki 36 procentų, nes dabar daug studentų yra vaikai anksčiau „baigusiu“ aukštąjį mokslą. Pavyzdžiui, Emanuelis gaudamas menką stipendiją, papildomą pajamas „verslu“ Jis dažnai vyksta į namus rytų Kuboje, parsiveža lašinių ir tabako į Havaną, ir čia parduoda. Ar jis turi giminių JAV, kurie jam gali kę nors atsiųsti? „Taip, jis sako, rodydamas į savo marškinius, laikrodį, batus. Bet mes su jais niekad nekalbame apie politiką. Nėra pagrindo sutarti, todėl neverta sudaryti įtampą“.

Šiuo metu Kuboje yra daugiau atvirumo, negu jo buvo Sovietų Sąjungoje prieš dvejus ar trejus metus, Gorbaciovui paėmus valdžią.

Išvengiant vieno žmogaus ar partijos kontroles, jau ima rodytis rinkos elementai ir politinės autonomijos ženklai,

bet tam reikia paruošti Kubos visuomenę.

Žinoma, toks požiūris nėra sveikintinas, kai du JAV įstatymai stiprina embargo, Torricelli ir Helms Burton aktai, kuriais kreipiamasi į JAV prezidentą priversti Kubą pereiti į kapitalistinę sistemą ir padrasinti inteligentus išleisti laisvų idėjų.

Praėjusią vasarą buvo suvaržyti valstybės disidentai. Prieš dvejus metus susiorganizavo 140 neoficialių grupių koalicija, pasižadanti Kubiečių taryba, bet jos pastangos suaukai bendrą suvažiavimą baigėsi tuo, kad buvo areštuoti du jos vadai.

Mazos grupuotės, dviejų ar trijų tuzinų, susiduria su nuolatiniu trukdymu. Taktika yra atleidimas iš darbo, trumpalaikis areštas, spaudimas išvykti į užsienį. Kiti yra išstatomi viešam pasmerkimui, kai organizuota minia gatvėje prie langų įžeidžiančiai šaukia ir gąsdina.

Tarptautinė amnestija pažymi, kad tokių atvejų žymiai padaugėjo nuo šių metų balandžio mėnesio.

„Reformų šalininkai yra terorizuojami — sako Oscar Espinosa, buvęs Valstybinio banko ekonomistas, kuris vadovauja neoficialiam žmogaus teisių ir tautų susitaikymo komitetui. Aš gyvenau Čekoslovakijoje. Šiandien disidentų sąjūdis pas mūs yra stipresnis negu ten buvo, bet režimo šaknis irgi yra stipresnės. Be to, Fidel turi didžiulį charizmą“.

Paskutinis Penktasis partijos kongresas, pirmasis nuo 1991 m., patvirtino konservatyvų nusiteikimą. Tai socializmo jungtis su patriotizmu, kuris visada skyrė Kubą nuo rytų Europos komunistinių kraštų, nes čia buvo persvara i nacionalizmo pusę. Kongreso pagrindinė rezoliucija buvo, pabrėžiant vienybę, ginti nepriklausomybę kaip paveldą 19 amžiaus patrioto Jose Marti. Ekonominė rezoliucija nedaro nuolaidų kooperatyvams ar verslininkams. „Mes turėjome per dvejus metus diskusijas“, sakė Omar Everleng, direktoriaus pavaduotojas Kubos studijų centro, „bet nenorime eiti ar leisti daugiau, ką mes turime dabar“.

Fidel Castro, Kubos diktatoriaus, nusistatymas yra toks: tiek toli, kaip dabar, bet ne toliau. Po 39 m. Castro nėra linkęs pripažinti, kad JAV ekonominis spaudimas yra veiksmingas.

*Dar niekas neišrado sąžinės dėmių valytojų.

Viena bėda — ne bėda

Jeigu ugniagesiai per anksti pasitraukia nuo gaisravietės, kartais ugnis atsigauja ir vėl suliepsnoja, padarydama naują žalą. Galbūt panašiai yra ir karo atveju: nugalėtojus gali apgauti per greitas laimėjimas, o priešas, sukaupęs jėgas, netikėtai smogia skaudų smūgį.

Tai atsitiko ir su Iraku po 1991 m. Persų įlankos karo. Tiesa, irakiečių kariuomenė patyrė didelių nuostolių ir buvo priversta pasitraukti iš okupuoto Kuveito, vienok diktatoriaus Saddam Hussein niekuomet nesijautė nugalėtas. Nors pasirašė taikos sutartį su Jungtinių Tautų karinių dalinių vadovybe, nors prižadėjo laikytis jos nuostatų, tačiau jau ne kartą mėgino sąjungininkų kantrybę, neišleisdamas arba trukdydamas JT inspektoriams patikrinti likusius ginklų sandėlius bei gamyklas, sunaikinti pajūjinius (cheminius ir biologinius) ginklus, kad Irako grėsmė kaimyninėms tautoms būtų sustabdyta.

Atrodo, kad pagrindinis Hussein tikslas yra suskaldyti JT narių vienybę, ypač išskiriant ir net pasiepiant JAV, kurioms Irako diktatoriaus jautia ypatingą neapykantą. Nuo Persų įlankos karo pabaigos jau keletą kartų prieita prie naujų karinių susirėmimų ribos, bet paskutinę minutę Hussein „leidžiasi perkalbamas“ ir vėl prižada kooperuoti. Ypač, kai įsikiša Maskva. Paklaudydamas Rusijos patarimo, Hussein „užpila druskos ant Amerikai paraižtų žaidžų“. Šis erzintis žaidimas jau pakartotas ne sykį ir kaskart darosi pavojingesnis, nes Irakas tarytum nori pažiūrėti, kiek toli galima Amerikos vyriausybę patumti, kol jos kantrybė visiškai išseks.

Po paskutinės krizės, beveik privedusios prie Bagdado bombardavimo, Hussein vėl nusileido ir prižadėjo netrukdyti tarptautinei inspektorių grupei tirti ginklų sandėlių patikrinimą. Bet neilgai. Viensiemis aišku, kad pavojingiausios vietos yra ne tos, kurias Hussein leidžia tikrinti, bet tos, į kurias draudžiama kelti koją. O tų „draudžiamų“ zonų yra nemažai, įskaitant paties diktatoriaus rūmus, kurių labirintuose galima daug ką paslėpti.

Nepaisant Rusijos „diplomatinių pastangų“, nepaisant, kad Amerikai iš tikrųjų priartaria tik Didžioji Britanija,

JAV vyriausybė ruošiasi galimam smogimui ginklu, o Irakas šaukia savo gyventojus į „šventąjį karą“ arba „jihad“, tuo būdu užtikrindamas jiems amžinąją laimę, jeigu žus nuo nekenciamosios Amerikos bombų. Kaip ir buvo galima tikėtis, Saddam Hussein tvirtina, kad prez. Bill Clinton griebis smurtu veiksmų prieš nekaltus civilius gyventojus, kad nukreiptų savo tautos ir pasaulio dėmesį nuo asmeninių bėdų, sukeltų jo įsivėlimo su neaiškios doros moterimis.

Nėra abejonės, kad bombardavimo atveju (kaip buvo ir anksčiau) Irakas pasistengs parodyti sugriautas ligonines, mokyklas, šventoves, gyvenamuosius namus ir kruvas vaikų, moterų, senelių lavonų Bagdado gatvėse. Tas tikrai nelaimės palankumo Amerikai Arabų pasaulio šalyse, Rusijoje, Prancūzijoje, Kinijoje ir kitur. Juo labiau, kad prezidentas Bill Clinton ateitis dartinėse pareigose darosi neaiški. Kol kas prezidento nuomonei, kad būtina Hussein „pamokyti vieninteliu būdu, kurį jis supranta“, pritaria ir Senatas, ir Kongresas, bet čia vėl kyla tos pačios abejonės dėl prezidento pasilikimo Baltuosiose rūmose.

Vienok CIA (Central Intelligence Agency) tvirtina, kad Irakas tikrai turi ir slepia pavojingiausius cheminius bei biologinius ginklus, kurie sudaro pavojų ne tik Amerikos kariams, likusiems Kuveite, bet ir kaimyninėms valstybėms, ypač Izraeliui. Antra vertus, būtina Saddam Hussein įtikinti, kad jis privalo laikytis tarptautinių taisyklių. JAV Valstybės sekretorė Madeleine Albright, nors tikisi galimybių konfliktą išspręsti diplomatinio būdu, taip pat laikosi nuomonės, kad be karinės jėgos Hussein nenusileis. „Jeigu reikės, JAV darbas atliks bei sąjungininkų pagalbą“, pasakė ji sausio 28 d., išsileisdama i diplomatinę kelionę Europon ir Persų įlankos kraštuose. Amerika jau anksčiau yra sukaupusi nemažai karo laivų, bombonešių bei naikintuvų toje srityje, tačiau turi vilčių, kad Hussein vėl nusileis paskutinę minutę.

Liūdna, kad šiuo metu didžiausias Amerikos politikų, žiniasklaidos ir gyventojų dėmesys sutelktas ties prezidento „nusizengimais“, tuo trukdant jo darbą lemtingu tarptautiniu momentu ir griauiant pasitėkėjimą užsienyje.

PASTANGOS ĮKURTI ATSARGINĘ TĖVYNĘ BRITŲ HONDURE

JUOZAS VITĖNAS
(Tėsinys)

20

Atsisaukimas be Pakšto būtų pavojingas žingsnis. Maziuka: Esame įklime dėl vardo. Vadinkim savo atsisaukimus paaiškinimais. Pakštas tegul skelbia atsisaukimus savo vardu.

Paramskas: Tokius atsisaukimus leisti būtų gerai. Svarbu, kad visuomenė būtų informuojama.

Bagdonas: Jei Pakštas serga ir atsisaukimo nepa-ruošia, tai yra tik kelių dienų klausimas.

Viliamas: Atsisaukimo klausimą palikim kitam posėdžiui.

Paramskas: Rašom Pakštui laišką. Pakvieskim atvažiuoti, kai pasveiks.

Pasiūlymas buvo priimtas.

Svarstant biuletenio leidimo klausimą, buvo pripažinta, kad biuletenį reikia tuojau išleisti ir pareikštas nepasitenkinimas, kad aš per mėnesį jo neįšleisčiau. Aš teisišaus, kad norėjau į jo pirmą numerį įdėti atsisaukimą, gauti daugiau žinių, patirti kitų būrelių nuomonę. Pvz., Kairys iš Čikagos nemano, kad dabar jau būtų reikalingas toki biuletenį leisti. Detroitas nieko neatsakė. Taip pat Pakštas yra minėjęs galimybę „Darbininke“ skelbti mūsų pareiškimus.

Nepaisant mano paaiškinimų, buvo sutarta, kad biuletenį reikia kaip galima greičiau išleisti.

Kilo klausimas dėl biuletenio vardo. Slapšys tuoj pareiškė: „Būkim atsargūs. Jokių dausuvų“. Buvo pasiūlyta: „Lietuvių Britų Hondur draugijos biuletenis“, „Lietuvių kolonijai Britų Hondure remti draugijos pranešimai“. Viliamas pasakė, kad reikia skirti lietuvių kolonijos steigimą nuo Br. Honduro. Kolonijos steigimą nesurišti su Br. Honduru.

Pagaliau buvo priimtas toks pavadinimas: „Lietuvių įsikurimui Britų Hondure remti draugijos biuletenis“.

Draugijos įstatų klausimu buvo trumpai pasisakyta. Paramskas sutiko mūsų būrelio parengtą įstatų projektą suderinti su Čikagos atsiųstu projektu.

Kalbant apie delegacijos pasiuntimą į Br. Hondurą, Paramskas sakė, kad pirmiausia reikia sukurti organizaciją, tada bus lengviau ir delegaciją pasiųsti. Dabar gal vienas kitas ten nuvyks. Mūsų sutiko išsiaiškinti su inžinieriu ir gydytoju organizacijomis, ar jos galėtų savo specialistus savo lėšomis pasiųsti į Br. Hondurą.

Rytojaus dieną po posėdžio parašiau Pakštui laišką apie visus mūsų nutarimus ir paprašiau peržiūrėti Paramsko bei Maziuko jam pasiūstus atsisaukimo projektus arba parengti savo projektą. Taip pat parašiau pranešti, kada jis galėtų atvykti į mūsų posėdį, kuriame galėtume sutarti, kaip mes, centrinis būrelis, galėtume sklandžiau su juo bendradarbiauti, kai jis toliau nuo Vašingtono gyvena. Paminėjau, jog vienas kitas reikėtų minti, kad dėl to užsidsia atsisaukimo parengimas, o tai esąs svarbiausias dalykas dabartinėje mūsų veiklos stadijoje.

Tuoj po posėdžio gavau Pakšto kovo 5 d. atvirutę,

kurioje jis rašė, kad „su manim maža bėda susidraugavo“, matėsi su gydytoju, ir tai „suardė mano planus, ir kas reikia, neparašiau dėl labai menkos nuotaikos. Tikiuos greit pagerėti... Tai mano apologija... Kovo 21 d. kalbėsiu Čikagoj Dausuvos reikalui“.

Vitėno atsisaukimo projektas

Belaikdamas Pakšto atsakymo i mano laišką, parašiau savo atsisaukimą dėl kūrimosi Britų Hondure: „Lietuvių tautos amžinui užtikrinti iki šiol veikiam dviem keliais — kova už nepriklausomą Lietuvos atstatymą ir pastangomis išlaikyti lietuvių laisvuosiuose kraštuose. Tačiau pavojus, kuris šiandien gresia lietuvių tautos gyvybei, yra toks didelis tiek pavergtoje Lietuvoje, tiek laisvuosiuose kraštuose, jog reikia panaudoti ir kitus kelius lietuvių išlaikyti. Vienas tokių yra lietuvių tautos židinio įkūrimas kitose pasaulio vietose, kur lietuvių galėtų išlaikyti savo kalbą, papročius ir turėti reikiamas sąlygas kurti savo tautinę kultūrą.“

Suprantama, šio židinio kūrimas jokių būdu neturi reikšti atsisakymo nuo kovos už Lietuvos išlaisvinimą ar lietuvių išlaikymą laisvuosiuose kraštuose — ši kova turi būti tęsiama nesumažintomis pastangomis. Lietuvių židinio kūrimas gali vykti greta šių pastangų. O jei šį židinį pavyktų įkurti, tai jis savo keliu daug padėtų ir pačios Lietuvos išlaisvinimui bei lietuvių išlaikymui kitose kraštuose.

Pagal iki šiol pravestus tyrinėjimus, tokiame lietuvių tautos židiniui įkurti geriausia vieta yra Britų Honduras Centrinėje Amerikoje. Šio krašto klimatas,

ypač kai kuriose vietose, yra lietuviams tinkamas. Dėl esamų gyventojų negausumo lietuviui jame gali nesunkiai išgyti didelių žemės plotus ir vienoje vietoje įsikurti. Be to, yra galimybių, kad britai suteiktų šiam lietuvių židiniui ne tik kultūrinę, bet ir teritorinę savi-valdą.

Britų Hondure lietuvių lengviausia galėtų įsikurti žemės ūky, steigdami gyvulininkystės ūkius pienui bei mėsa gaminti, nes šios rūšies produktams yra pakankama rinka vietoje. Be to, toks kūrimasis atitiktų britų ūkinę politiką šiame krašte. Tačiau pavienius lietuvių kūrimasis net šioje žemės ūkio srityje pradžioje sunkiai pavyktų, nes bendros ūkio sąlygos vietoje yra tokios, kad šie ūkiai turėtų ne tik rūpintis gyvulių laikymu, bet taip pat ir pagamintų pieno bei mėsos produktų apdirbimu (turėti savo pienines ir mėsos apdirbimo įmones) ir savo prekybos aparato organizavimu šiems produktams parduoti.

Iš kitos pusės, kad lietuvių židinio įkūrimas Br. Hondure pasiektų savo tikslą, reikia, kad Br. Hondure įsikurtų toks lietuvių skaičius, kad jie galėtų turėti savo ne tik pradžios mokyklas, bet bent vieną gimnaziją ir kitas įstaigas. būtinas lietuvių išlaikymui. Jei pasirodytų, kad tokio lietuvių skaičiaus neatrastų, tai lietuvių židinio kūrimas Br. Hondure neturėtų prasmės.

Tokiu būdu, atsisvelgiant į Br. Hondurą esamas ekonomines sąlygas bei lietuvių židinio kūrimo reikavimus, yra aišku, kad lietuvių įsikūrimas Br. Hondure bent pradžioje turi vykti organizuotai, būtent, tam tikslui yra reikalinga organizacija, kuri sutelktų reikalingą kapitalą.

(Bus daugiau)

ATSIŪSTA PAMINĖTI

ŽVILGSNIU Į NAUJĄ „MUZIKOS ŽINIŲ“ ŽURNALĄ

Prieš Kalėdas savo skaitytojus pasiekė visuomet laukiamas, Šiaurės Amerikos lietuvių sąjungos kartą metuose leidžiamas, žurnalas „Muzikos žinios“, Nr. 248. Žurnalo šviesiai žalios spalvos viršelyje, 1996 m. lapkričio 8 d. mirusio kompozitoriaus, vargonininko, dirigento, pedagogo ir profesoriaus Konrado Kavecko nuotrauka. Atvertus viršelį, straipsnį pavadinęs „Garsaus maestro netekus“, apie K. Kavecką rašo dr. Boleslovas Zubrickas. Keturiuose žurnalo puslapiuose straipsnio autorius pateikia biografinius duomenis, apžvelgia kūrybinę bei plačią chorinę veiklą, pareigas pedagoginėje srityje. Teko truputį nustepti autoriumi neradus reikalo pažymėti, jog K. Kaveckas nuo 1936-ųjų metų, per visus likusius Lietuvos nepriklausomo gyvenimo metus, buvo vyriausias Kauno arkikatedros vargonininkas. Taip pat, paminėjęs K. Kavecką populiariausius vokalius kūrinius, nepastebėjo giesmės „O Kristau, Pasaulio Valdove“. Tekėtų labai suabejoti, ar kuri kita jo daina ar giesmė su ta giesme galėtų rungtyniauti. Ji buvo, o ir dabar plačiai tebediedama, ne tik Lietuvoje, bet ir visame lietuviškame pasaulyje.

Kitame straipsnyje Kazio Viktoro Banaicio operą „Jūratė ir Kastytis“ su profesionaliu įžvalgumu aptaria Enrique Albert Arias. Iš prie straipsnio pridėto priedo matyti, jog tas straipsnis buvo išspausdintas žurnale „Lituanus“. Autoriui sutikus, iš anglų kalbos laisvai išvertė Salomeja Nasvytytė-Valiukienė.

Autorius, stabelėjęs ties Banaicio asmeniu, jo muzikos studijomis, kūryba, aptardamas „Jūratės ir Kastyčio“ legendos turinį, jos artimą giminingumą gretina su kitais panašios rūšies Undinės ir Lorelei mitais. Aptardamas „Jūratės ir Kastyčio“ operos scenas, jas papildė natų pavyzdžiais, kurių žurnale yra net 16! Straipsnį užbaigdamas, autorius rašo: „Susumuojant, „Jūratė ir Kastytis“ ne vien tik rimtos šio laikmečio lietuviškos operos pradžia, bet ir nedidelis šedevras pasaulinės operos repertuare“.

Praskleidus keletą puslapių, prie kurių dar reikės grįžti, randame Irenos Skomskienės straipsnį „Mūsų operos choras — tai Štarka“. Apie tą Julius Štarkos vadovautą Lietuvos operos chorą, kuris: — „Visų svetimšalių dirigentų tvirtinimu — Julius Štarkos choras buvo vienas iš geriausių operos chorų Europoje“, I. Skomskienė rašo jau per trečią „Muzikos žinių“ žurnalo numerį. Choro veikla paryškinta diagrama.

Dar kitame straipsnyje, neaišku kokia proga, autorius jo nepasirašęs, kalbama apie Danos Stankaitytės vokalinę veiklą ir jos įdainuotas dvi plokšteles. Žurnale daug vietos skirta muzikams — jubilatams, su laukusiems 80, 85, 90 ir 95 metų (čia tie „prašoktieji“ puslapiai), o iš viso jų net 18! Daugiausia tik jų nuotraukos su kelių žodžių pasveikinimu, o kitiems skirtas ir platesnis aprašymas. Platesnio aprašymo susilaukė sesuo Bernarda (jos, nei pasaulietiškas vardas, nei pavardė nepažymėta), Jeronimas Kačinskas ir Antanas Skridulis. Kiekvieno suakutinininkams skirtu puslapiu viršuje, išskyrus tų su

aprašymais, didelėmis raidėmis užrašas — Sukaktuvinių. Ar nereikėtų pagalvoti ir ar nebūtų naudinga, užuot kartojant „Sukaktuvinių“, tam reikalui žurnale įsivesti atitinkamai pavadintą atskirą skyrį. Tas skyrius galėtų būti pavadintas „Mūsų sukaktuvinių“, „Ilgo amžiaus su laukusieji“ ir pan.

Panašaus skyriaus reikėtų ir į amžinybę iškeliausiems, o jų šiame žurnalo numeryje yra 12. Jie beveik visi yra susilaukę, nors ir neilgo, bet taukaus apibūdinimo.

Paminėta knygos („K. V. Banatis“, „Vladas Baltrušaitis“, „Jeronimas Kačinskas“, „27 Compositions“ ir „Maža Lietuva Irkutске“) ir pateikiamos jų viršelių nuotraukos. Atrodytų, kad tos knygos viršelių nuotraukos nieko nesako, o tik užima daug vietos, kuri galėtų būti naudingiau pavartota.

Kruopščiai surinktą plačią, 1997 metų antro pusmečio, lietuvišką muzikinio gyvenimo kroniką Lietuvoje ir JAV, suredagavo Stasys Slizys.

„Muzikos žinių“ žurnalo redagavimą rūpestingai atlieka pasižinęs redaktorius Kazys Skaisgirys ir Stasys Slizys, kurie, kaip žurnale kukliai pažymėta: „Redaktoriai ir administratoriai paaugėja savo darbą ir dalį išlaikų“. Jiems priklauso ir jie yra nusipelnę, skaitytojų pagarbos bei dėkingumo.

Kaip ir kiekvienas, „Muzikos žinių“ numeris atkeliauja su natų priedu, taip ir ši kartą priede Juozo Strolchos 100-sioms gimimo metinėms pažymėti jo šešių giesmių ir dainų rinkinys „Su daina ir giesme“ ir ilgakas, 49 taktų, mišriam chorui Stasio Slizio kūriny (žodžių autorius nežinomas) „Kryžių kalnas“.

Spaudos darbą atliko Moronas Printing, Three Oaks, Michigan.

P. Palys

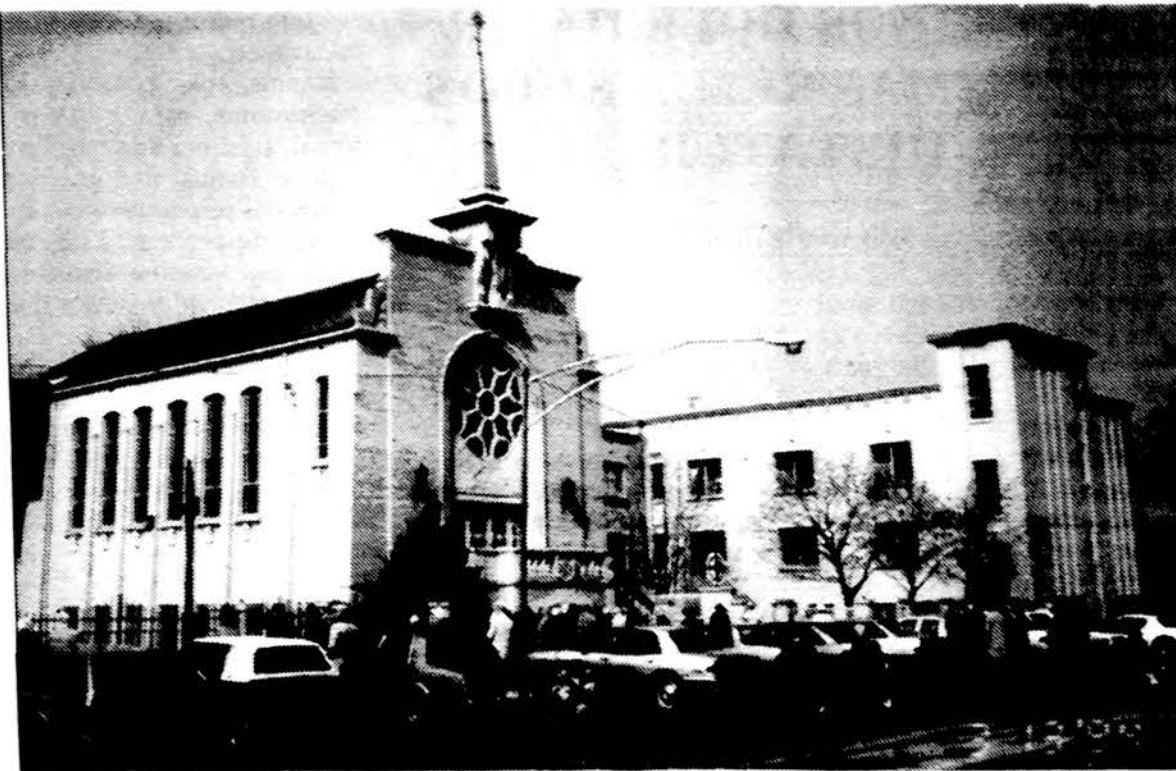
„AUŠROS BELAUKIANT“

Antanas Kučys — žinomas JAV lietuvių spaudos veikėjas, kultūrininkas, publicistas, ilgametis „Varpo“ redaktorius ir Vinco Kudirkos idėjų tęsėjas, surinko ir išleido 1952-1996 m. parašytų savo straipsnių rinkinį, pavadintą „Aušros belaukiant“. Knyga nemažo formato, turinti 616 puslapių, talpina 608 straipsnius. Spausdinta Vilniuje 1997 m. Saulbrolio leidyklos.

Antanas Kučys, kaip ir kiti iš okupuojamos Lietuvos pasitraukusieji, atvykęs į JAV užsidirbo pragyvenimą kietu darbu. Rašyti į spaudą jam tekdavo atsisakius laisvesnio savaitgalio, atostogų, ar tik vėlyvais vakarais. Savo straipsnių rinkinyje Antanas Kučys liudija, kokiais tautiniais, kultūriniais ir ideologiniais rūpesčiais gyveno Amerikon pasitraukusieji lietuviai, kuriems rūpėjo pavergtos tėvynės laisvė.

Pagal straipsnių temas knyga suskirstyta į vienuolika skyrių: „Ilgame kelyje už Lietuvos laisvę“, „Liberalizmas — laisvės idėja“, „Sąksmas už nutildytuosius“, „Ideologijų diskusijose“, „Varpas ir varpininkai“, „Vienybė idėjų konfliktuose“, „Mūsų kultūros temomis“, „Bendroji mūsų jungtis“, „Opieji klausimai raštuose“, „Istorijos aiškinimo vingiai“, „Kai naktis be aušros praėjo“.

Šiuose skyriuose yra aptariama mūsų praeities istorija,

T. Jezuity koplyčia ir vienuolyno pastatas prie Jaunimo centro Čikagoje.

politiniai įvykiai, dabarties problemos, tautinių bei kultūrinių vertybių puoselėjimas bei atsiliepiamai į įvairias per 50 metų pasitaikiusias klūtis, pastojusios kelią į Lietuvos laisvę.

Skaitant knygą, vėl sugrįžta netolimos praeities prisiminimai apie tuos žmones, kurių vardai lieka išspaudę mūsų išieivijos istorijoje: tai mūsų politikai, kultūrininkai, mokslininkai bei veikėjai. Straipsniuose atsispindi tų metų svarbesni lietuvių visuomenės įvykiai: suvažiavimai, simpoziumai, dailės parodos, pasisakymai spaudoje, Lietuvos „Kronika“, dialogas su lietuvišiais už geležinės uždangos, santykiai LB, VLIKo ir ALTO.

„Aušros belaukiant“ knyga nebūtina skaityti nuo pradžios. Ji gali sudominti skaitytoją, ją atvertusią bet kurioje vietoje. Ji gali būti įdomi jauniesiems, gimusiems už Atlanto, ir ypač vyresniesiems — prisiminti tuos pačius rūpesčius, bent iš spaudos pažintų žmonių vardus, kurie paliko gyvus pėdsakus mūsų išieivijos istorijoje.

Knygos keli egzemplioriai oro paštu iš Vilniaus jau pasiekė autorių. Netrukus ją bus galima įsigyti pas platintojus.

ABM

„PAŠTAS IR FILATELIJA LIETUVOJE“

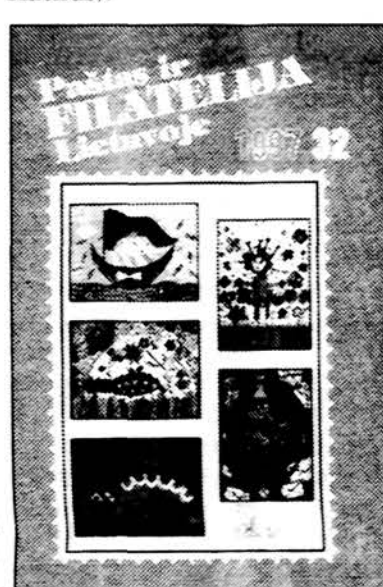
Šalia daugelio mūsų iš Lietuvos pasiekiančių įvairių leidinių Amerikon atkeliauja ir retesnio pobūdžio žurnalas, kuris vadinasi „Paštas ir filatelija Lietuvoje“. Prieš Naujuosius metus susilaukėme šviežio — 32-jo numerio (jo dažnumas maždaug 6 numeriai metuose).

Tai 60 puslapių apimties leidinys, kurį leidžia Valstybinės įmonės „Lietuvos paštas“ leidybos centras „Pašto ženklas“. Redaktoriai pasirašo Z. Steponavičius (PD 273, 3000 Kaunas), o redakcijos atstovas Vilniuje — J. Naciūnas (PD 1054, 2001 Vilnius) 1,600 egz. tiražu žurnalas yra spausdinamas „Spindulio“ spaustuveje Kaune.

Naujame numeryje randame nemažai apie Lietuvos pašta ir filateliją įdomios medžiagos. Žurnalo viršelyje išspausdinti Lietuvos vaikų: Gabrielės Mataitytės, Ritos Toleikytės, Dovilės Daugilaitės, Viktorijos Zmojevaitės ir Edvardo Grigo premijuoti darbai 1997 m. pašto ženklų konkurse Japonijoje.

Čia be kitų dalykų randamos Lietuvos pašto taisyklės, informuojama apie Pasaulio pašto sąjungos 125-mečio minėjimą, kuris įvykis 1999 metais. Jubiliejinis kongresas bus 1999 m. rugpjūčio 23-24 rugšė 15 d. Beidzinge, ir teisė išleisti sukaktuvinį kongreso ženklą suteikiama tik Kinijai, nes joje bus šis įvykis.

Leidinyje raginama balsuoti ir rinkti geriausią 1997 metų Lietuvos pašto ženklą (pasisakymų laukiama iki 1998 m. kovo 30 d. leidinio redaktoriaus Kaune adresu). Čia reikia pasakyti, kad 1996-ųjų metų geriausiuoju Lietuvos pašto ženklu išrinktas su Barboros Radvilaitės atvaizdu (ženklą apipavidalino dail. K. Katkus).

Naujausiame numeryje dėdama medžiagos ir apie užsienyje gyvenančius lietuvių filatelistus, planuojama jų rašiniai. Nijorkoje gyvenantis filatelistas Algirdas Ruzgas pasakoja apie savo pasireiškimus filatelijoje. Floridijoje isikūręs filatelistas Narcizas Kreivenas rašo apie savo tėvo Juozo Kreiveno knygų ženklą atsiradimą (beje, jis su šiuo ženklu išleido vokus). Plačiai supažindinama su išieivų filatelijų draugijos Lietuva jubiliejum (50 metų sukakties) leidiniu.

Mergytė, kaip lėlytė... Audra Silionaitė „Žiburelio“ mokykleje, Le-monte. Nuotr. Eugenijaus Butėno

DR. P. KISIELIUS „SUVALKIJOS“ ŽURNALU

Nuo 1997 m. pradžios Marijampolėje pradėtas leisti „Suvalkijos“ žurnalas savo 7-me numeryje (jis Čikagą pasiekė prieš pat Kalėdas) plačiai paminėjo Cicero gyvenantį ir amžiaus aštuoniasdešimtmetį atšventusį dr. Petrą Kisielių. Apie jį žurnale rašo sukaktuvinio knygų jaunistės draugas Juozas Vaicaitis ir Edvardas Šulaitis.

J. Vaicaitis, kuris Marijampolės Marijonų gimnazijoje sėdėjo viename suole su sukaktuviniu, čia teigia: „Petras Kisielių visose klaseose buvo pirmuoju mokiniu. Puikiai baigė gimnaziją, buvo draugiškas, nuoširdus. Aštuoneri gimnazijos metai, be abejonės, įtakojo kiekvieno iš mūsų charakterį bei požiūrį į gyvenimo realijas. Klaseje nejučiom susidarė artimiausių draugų būrelis, kuris neiširo per visą gyvenimą, nors likimas išbarstė mus po visą pasaulį. Atėjo senatvė, bet senieji draugai ir pasiliko daugiau negu broliais... Maloniai prisimename Marijonų gimnaziją ir jos baigimo iškilmes, jaudinančius išleistuvių pietus, per kuriuos dėkojome savo mokytojams toms kalboms, kurių jie išmokė: lietuviškai — P. Kisieliui, lotyniškai — P. Garšva, senąją graikų kalbą — J. Kasauskas, vokiškai — J. Vaicaitis, prancūziškai — V. Rimšelis. Marijonų gimnazijos IX laidoje buvome devyniolika vyrų. Trys jų tapo

dvasininkais, penki — gydytojais, trys inžinieriais, po du — komersantais, pedagogais, tarnautojais, po vieną kariškį bei miškininką“.

Antrame rašinyje yra kalbama ne vien tik apie sukaktuvininką, bet ir aprašomas jo pagerbimas Cicero per jo gimtadienį 1997 m. rugpjūčio 17 d. Taip pat įdėta ir nuotrauka iš to minėjimo, kurioje dr. P. Kisielius matomas su PLB buvusiu pirm. Bronium Nainiu. „Suvalkijos“ žurnalas yra plačios apimties — turi 60 puslapių. Jį redaguoja Zenius Šileris, adresas: Varpo G. 13 (laikams a/d 14), 4520 Marijampolė, Lietuva. Korespondentais minimi — Julija Jonaitienė (Šakiai) ir Edvardas Šulaitis (Čikaga). Užsienin jis kainuoja 30 dol. metams, siunčiant oro paštu.

GRAŽUS LEIDINYS APIE ČIKAGOS JAUNIMO CENTRĄ

Praejusį metų lapkričio/ gruodžio mėn. numeryje buvo plačiai paminėta, Čikagoje gyvuojančio Jaunimo centro, neeilinė sukaktis. Ta proga pasirodė albuminio pobūdžio leidinys, pavadintas „Jaunimo centrui 40“, su antrine ant-rašte — „Veiklos vaizdai nuotraukose“.

Iš tiesų, tų nuotraukų čia sudėta šimtai. Jos visos gražios, techniškai gerai pavykšios, informatyvios. Daugumos tų nuotraukų autoriai — žinomi fotografai: J. Tamulaitis ir Z. Degutis dar ir šiandien plačiai besireiškiantieji mūsų spaudos puslapiuose. Tačiau leidinyje užtikiname ir V. No-reikos (jo jau nėra gyvųjų tarpe), J. Kuprio, V. Žukausko, A. Kezio, V. Jasinevičiaus, A. Plačo, A. Plaušinaicio ir kitų fotografų nuotraukas.

Reikia pasakyti, jog leidinyje ne vien tik nuotraukas matome. Čia puslapiu primarginti ir aprašymai, po puslapi užimantys organizacijų ar žymesniųjų žmonių sveikinimai (dalis jų yra reklaminio pobūdžio ir, be abejo, tai apmokėjo leidimo išlaidas).

Plačiau apie patį JC leidinio puslapiuose prabyla kun. Juozas Vaišnys ir Irena Kriaučeliūnienė. Pirmasis žvelgia į tėvų jėzuitų idėją sukurti visiems Čikagos lietuviams priimtina pastatą. Taip pat ap-

rašomas ir šios idėjos įgyvendinimas. Antroji, buvusi Jaunimo centro administratorė, I. Kriaučeliūnienė čia irgi duoda istorinių žinių apie JC tolimesnę veiklą. Ji savo rašinį baigia tokiais žodžiais: „Prabėgo 40 metų: šiek tiek pasikeitė pasaulis, su juo keičiasi JC lankytojai, keičiasi valdybos rankos. Gerbkime lietuviškus centrus kaip savo namus, kuriuose ilgai rusens ateities birkštis savo tautai ir savi kalbai, kad ji negali užgesti ir turi šviesti kartų kartoms. Tad prašykim Dievo palaimos, kad 2007 metais galėtume švęsti Jaunimo centro aukstinį jubiliejų!“

Beje, šiame leidinyje yra paminėti ne tik JC steigėjai jėzuitai, patalpų statytojai bei išlaikytojai, bet ir visos organizacijos ar grupės, kurios JC naudoja ir tebesinaudoja. Jų tarpe randame: Amerikos Lietuvių tarybą, ateitininkus, Čikagos liutuanistinę mokyklą, „Čiurlionio“ galeriją, „Dainavos“ ansamblį, Džukų draugiją, JC Moterų klubą, „Laiskus lietuviams“, Čikagos moterų klubą, lietuvių operą, Lituanistikos tyrimų ir studijų centrą, Pasaulio lietuvių archyvą, Muzikologijos archyvą, skautus, Pedagoginį liutuanistikos institutą, įvairius muziejus ir kt. Pabaigoje vaizdais atžymėti ir įvairūs renginiai, vykusieji JC.

Paskutiniame puslapyje randame JC tarybos ir valdybos žodžius: „Nuoširdžiai dėkojame visiems, prisidėjusiems prie Jaunimo centro išlaikymo. Tik dėl Jūsų Jaunimo centras gimė ir sėkmingai gyvuoja jau keturiasdešimt metų. Su kiekvienu Jūsų auka, išminties trupinėlį, širdies dalelę visam laikui išliko Jaunimo centro istorijoje“.

Šio puikaus istorinio leidinio sudarytojos yra moterys: Aldona Jurkutė ir Skirmantė Miglinienė. Sveikinimais ir reklamomis rūpinosi Vaclovas Momkus ir Marytė Utz. Techninis redaktorius — Ricardas Spitrys, kurio spaustuveje leidinys išspausdintas 300 egz. tiražu.

Ed. Šulaitis

*Kartais ir tinginiui pasitaiko suprakaituoti.

*Juo daugiau teisėjų, tuo mažiau teisybės.

AMERICAN TRAVEL SERVICE

SPECIALI KAINA I LIETUVOS PREZIDENTO INAUGURACIJĄ

Čikaga-Vilnius-Čikaga

\$605.00

Bilietai turi būti išpirkti iki 1998 m. vasario 3 d.
I bilieto kainą įeina visi mokesčiai.

Taip pat turime specialias kainas skrydžiams į Vilnių iš kitų miestų įvairiomis datomis ir kainomis.

Del kainų ir smulkesnės informacijos prašome kreiptis į mūsų raštinę. Maloniai Jums patarnausime.

American Travel Service
9439 S. Kedzie, Evergreen Park, IL 60805-2325
Ph. 708-422-3000. Ph. 800-422-3190
Fax 708-422-3163

Arkivyskupas Mečislovas Reinys

VYSKUPAS MEČISLOVAS REINYS — ŠV. KAZIMIERO SESERŲ KONGREGACIJOS SVEČIAS

DR. ALDONA VASILIAUSKIENĖ

1926 m. įsteigus savarankišką Lietuvos Bažnytinę provinciją, naujai sudarytos Vilniaus vyskupijos vyskupu buvo paskirtas, buvęs Seinų vyskupas Antanas Karosas. Jo pagalbininku — koadjutoriumi — su paveldėjimo teise buvo paskirtas prof. kun. Mečislovas Reinys. Jaunas vyskupas M. Reinys ir toliau dirbo pedagoginį darbą universitete, kuriame profesoriavo nuo pat jo įsteigimo — 1922 metų, buvo aktyvus tais pat metais įkurtos Lietuvos Katalikų mokslo akademijos (LKMA) narys: skaitė paskaitas, dalyvavo suvažiavimuose, buvo išrinktas į LKMA valdybą, o 1939 m. — pakeltas į akademikus. Jis noriai dirbo su jaunimu: ateitininkais ir pavarininkais; talkino ir visoms kitoms katalikiškoms organizacijoms (parašė naują lietuvių krikščionių demokratų partijos programą, kuri buvo išleista 1917 m.). Vyskupas M. Reinys — gerai žinomas Katalikų veikimo centre (KVC) visuose darbo baruose. Svarbi jo veikla ir užsienio reikalų ministro poste. Prof. vysk. M. Reinys buvo paskirtas, Lietuvos episkopato bei Romos patvirtinto, Lietuvos katalikų universiteto rektoriumi, deka, katalikiško universiteto atidarymą 1932 m. rugpjūčio 28 d. sukilus tautininkų valdžiai, atididama ji neribotam laikui...

Gilus dvasininkas, stropus mokslinekas ir aktyvus visuomenininkas vyskupas Mečislovas Reinys buvo žinomas ir užsienyje gyvenantiems lietuviams. Jie gi panoriu artimiau pabendrauti su šia neeiline asmenybe. Tad Kunigų vienybės centro valdybos kvietimu (Kunigų vienybės pirminkas buvo K. J. Balkūnas, sekretorius — P. Juras) vysk. M. Reinys 1937 m. birželio 17 — rugpjūčio 31 d. viešėjo Amerikoje. Per tą laiką aplankė 51 parapiją JAV ir vieną Kanaadoje, pasakė 67 pamokslus bažnyčiose ir 46 kalbas salėse, dalyvavo 7 seimuose, aplankė keletą tuo metu yvusių lietuvių dienų, buvo duotas ne vienas pasikalbėjimas ne tik lietuvių, bet ir kitataučių spaudai. Tad Lietuvos vardas vyskupo M. Reinio kelionių metu plačiai skambėjo nuo Atlanto iki Ramiojo vandenyno...

Be abejo, Šv. Kazimiero seserų kongregacijai, tiek daug davusi tikėjimui, lietuviybės

išlikimui, lietuviškosios kultūros puoselėjimui Amerikoje, o nuo 1920 m. ir Lietuvoje, negalėjo likti be Lietuvos vyskupo dėmesio.

Šv. Kazimiero seserys, sužinojusios apie vysk. M. Reinio atvykimą, parašė jam laišką. Laiško nuorašas, kurio tekstą perteikiame, saugomas Šv. Kazimiero seserų kongregacijos archyve (motiniškajame name):

„Jo Ekscelencijai Vyskupui Mečislovui Reiniui Jūsų Ekscelencijai!

Išgirdusios, kad šią vasarą lankysite Jungtinių Valstijų lietuvių kolonijas, labai džiaugiamės ir nuolankiai prašome neaplenkti nei mūsų, Švento Kazimiero seselių Chicagoje.

Labai laimingos jausimės, jei teiksėtės numatyti mūsų pastogę savo namais, kuomet lankysite Chicago ir 15-tą, ir 16-tą dieną rugpjūčio mėnesio skirsitės seselių įvilkutvių ir prof. seselių apeigoms, jose dalyvaujant ir vadovaujant.

Gerb. kun. Vienybės Chicago apskrictio sekretorius mums pranešė, kad jų numatymu kiliučių tam nebus. Todėl pasitikime ir Jūsų Ekscelencija sutiksime šį mūsų kvietimą priimti.

Jūsų ekscelencijos malonei atsidavusios liekamės Gilia pagarba Jūsų Šv. Kazimiero seserys”

Tad vyskupas, atvykęs į Chicago, seselių vienuolyną lankėsi rugpjūčio 15 ir 16 d. 1937 m. rugpjūčio 15 d. — sekmadienį — seserų kazimieriečių vienuolyną vyko iškilmingos apeigos: priėmimo ir naujokyną — įvilkutvės ir novices ir jaunų seselių, atbuvusių dvejus metus naujokyne, pirmieji laikinieji įžadai — profesija, kurios metu seserys gauna konstituciją ir simbolį — žiedą, sujungiantį vienuolę su Kristumi, Bažnyčia.

Dvylikai naujų novicų, buvo suteiktas tada pirmasis, t.y. Baltasis, vienuolės laipsnis. Šventimus joms suteikė vysk. M. Reinys. Iš 12 seselių — keturios jau mirusios, penkios — pasitraukusios iš vienuolyno (pasitraukti buvo galima iki amžinųjų įžadų davimo), o trys — jau būdamos garbaus amžiaus, savo darbu ir malda prisidėdamos prie mūsų dvasinio tobulėjimo, tai seserys Irena Rūkas, M. Teresita Mikšas ir M. Ruth Simonavičius.

Šešiolika novicų, dvejus me-

tus besimokiusių vienuolinio gyvenimo, padarė pirmuosius įžadus: novicės davė profesiją. Šv. Mišias aukojęs vysk. M. Reinys užmovė žiedus, prieš dvejus metus gauti balti veliūmai buvo pakeisti juodais. Deja, iš šešiolikos seserų — dvi seserys mirė, penkios pasitraukusios iš vienuolyno, devynios — Viešpačiui aukoją savo maldas ir darbus: seselės M. Florence Kraučūnas, M. Lorenza Pazniokas, M. Angelica Damarodas, Mary Frances Caplins, M. Gemma Kasiulis, M. Adrian Urban, M. Pius Mickevičius, M. Salesia Martinkus, M. Margaret Mikšas.

Pirmadienį, rugpjūčio 16 d. keturios vienuolės šventė savo 25-erių metų įšventinimo jubiliejų. Jos, deja, jau seniai palikusios šį žemiškąjį pasaulį. Tai seselės M. Gertruda Gerdziūnas, M. Antonia Nutautas, M. Magdalena Didžiūnas, M. Scholastica Butrimas. Tačiau tais 1937-taisiais metais kiekvienai jubilitei vyskupas M. Reinys įteikė sidabrinį vainikėlį, aukoją šv. Mišias.

Seselių šventės sutapo su kita, tuo metu Čikagoje minėta švente — rugpjūčio 15 d. visose lietuvių parapijų bažnyčiose iškilmingai minėta Lietuvos krikšto 550 metų sukaktis. Vysk. M. Reinys net keturiose bažnyčiose pasakė turiningus pamokslus.

Seselių šventės sutapo ir su kitu svarbiu įvykiu — ALRK Moterų sąjungos XVIII seimu (rugpjūčio 16-18 d.). Seimas prasidėjo iškilmingomis šv. Mišiomis, dalyvaujant vysk. M. Reiniui. Moterų sąjunga tuo metu buvo vienintelė lietuvių moterų išėjusių organizacija, užėmusi plačius veiklos barus. Seimo sesijose vyks. M. Reinys buvo pakviestas garbės svečiu.

Motina Marija Kaupaitė, Šv. Kazimiero vienuolyno steigėja.

Tad dabar, minint garbingą seselių kazimieriečių 90-mečio jubiliejų, pažvelgime į daugiau kaip 60 metų senumo įvykius, leidžiančius sugretinti dvi neeilines lietuvių tautos asmenybes: vyskupą Mečislovą Reinį ir Kazimierą Kaupaitę — Motiną Mariją.

Vyskupas, kaip matėme, atsižvelgė į Motinos Marijos — Šv. Kazimiero seserų kongregacijos įkūrėjos prašymą. Daug bendro siejo juos: abu kilę iš tos pačios Panevėžio vyskupijos (Panevėžio vyskupija įsteigta tik 1926 m. su Lietuvos Bažnytinės provincijos įsteigimu) — Motina Marija, gimusi 1880 m. sausio 6 d. Gudelių kaime, Ramygalos parapijoje; vyskupas M. Reinys — gimęs 1884 m. vasario 5 d. Madagaskaro vienkiemyje, Daugailių parapijoje. Abiejų tėvai augino 11 vaikų — tik Kazimiera buvo penktoji, o Mečislovas — jaunėlis — vienuoliktas. Mokslo žinių, nors ir skirtingu laiku, abu sėmėsi Vakaruose. Motina Marija trejus metus studijavo Šveicarijoje, vyskupas — baigęs Peterburgo dvasinę akademiją, žinias gilino Belgijos Liuveno, vėliau Strasburgo universitetuose. Kazimieros tikslas buvo mokyti Amerikoje gimusių lietuvių vaikus lietuvių kalbos bei kitų lietuviškų

Šv. Kazimiero vienuolyno pastatas Čikagoje.

TAKELIS Į DANGŲ

BERNARDAS ŠAKNYS

„Motina, auginanti neigalų vaiką, dažnai pasijunta vienut vienutėle. Atiū valstiečių laikraščiu“ už puslapį „kaimo vaikai“ už tuos nuosirdžius raginimus „Padėkite...“ Padėkite įsigyti karvę neturtingai šeimai, padėkite ligoniui...“ Ir

dalykų; diegti tikėjimą — meilę Dievui. Pedagoginės bei psichologinės problemos buvo aršios ir M. Reiniui — juk jis, dar būdamas kunigu, pirmasis sulietuvino J. Čelpanovo „Psichologijos vadovėli“ (1921 m.), kuriuo buvo naudojamas ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių mokytojų. Be to, itin domėjosi saleziečių aukleimo idėjomis — parašė pratarinę kun. Jono Lemoyne knygą apie šv. Joną Boską, buvo pirmuoju lietuvių vyskupu, aplankiusiu lietuvių saleziečių įstaigą Italijoje, o 1934 m. saleziečiams įsikūrus Lietuvoje — Vytenuose — nesumažino savo dėmesio.

Motina Marija seselių kazimieriečių padedama, diegti tikėjimą ir lietuviybę Amerikoje. Vyskupas Mečislovas Reinys, 1940 m. paskirtas titulinis Cypselos arkivyskupu ir Vilniaus arkivyskupo R. Jaltzykavskio pagalbininku, nepaisant sunkiausių sąlygų lietuvinio sulenkintą Vilniaus kraštą.

Motina Marija mirė 1940 metais balandžio 17 d. kamuoja vėžio, sulaukusi 60 metų. Arkivyskupas M. Reinys 1947 m. buvo suimtas, nuteistas ir išvestas į Vladimirio kalėjimą. Sunkus įsivaizduoti, ką teko iškęsti šiam garbingam tautos sūniui tame nužmoginimo pragare iki 1953 m. lapkričio 8-osios, kol Viešpats jį pasišaukė į savo karaliją.

Motinos Marijos paskutinieji žodžiai, užrašyti kun. Kazimiero Matulaičio, MIC, laikinio jo paskutinėmis gyvenimo valandomis ir dabar yra keldros seserims kazimierietėms:

— Aukokitės... aukokitės... aukokitės geriems darbams. Semkitės stiprybės iš kentėjimų... Būkite klusnios, klusnumas viską nugalina!

Arkivyskupo Mečislovo Reiniui kalėjime pasakyti žodžiai, žuvus vienam kaliniui, prasižvelgė į laisvąjį pasaulį, leidžia ir dabar mums semtis stiprybės:

— Neliudekite, nukankintieji kovoja drauge su mumis... Jie stiprina mūsų gretas. Tebus pašlovinti, nenusilenkę prieš netiesą. Jie gyvena amžinai!

Daug bendra šiose dviejose sielose. Užvestos beatifikacijos bylos (kelimas į altorių garbę) leidžia melstis ne tik už juos, bet ir į juos, prašant stebuklų. Ir mes, prisidėdami savo maldomis, meldkime Aukščiausiąjį, kad šios tikrai šventos asmenybės — arkivyskupas Mečislovas Reinys ir Motina Marija — dirbusios ir kentėjusios dėl tikėjimo, kuo greičiau būtų pakeltos į altoriaus garbę.

tik tie žmonės, kurie patys žengė akmenuotu keliu, už rankos vesdami cerebrinio paralyžiaus ar kitos ligos paklupdytą vaiką, gali suprasti, ką žmogui reiškia „Valstiečių laikraščio“ vaikams skiriami puslapiai ir gerumo fondas „Kaimo vaikai“...

Tai švenčioniškės Onos Lazauskienės žodžiai. Paprasti ir nuosirdūs. Ji prisimena straipsnius, reportažus, kurie vienaip ar kitaip jaudino, ramino ir teikė jėgą gyventi. Su vyru Kęstučiu augindami Ievutę, pažymėtą cerebrinio paralyžiaus ženklu. „Kazkaip norėtusi kitaip įvardinti šią negalią. Man ausį režia žodžiai ligonė, invalide... Tad ir sakau taip — Dievo pažymėta, bet neatstumta, o jei žmonės supras tai būtent kaip ženklą — ir tėvams, ir vaikui bus daug lengviau. Ir atjautą bei supratimą parodžiusiems žmonėms, atsivers takelis į dangų...“, — kalba Ona.

O. Lazauskienė — švenčionių ligoninės gydytoja, prieš trejus metus subūrusi moteris, auginančias neigalius vaikus, į „Vilties“ bendrijos švenčionių skyrių. Svarbiausia, kaip sako pašnekovė, buvo bandyta įtikinti tėvus, kad jų vaikai neturėtų būti atskirti nuo žmonių, pasaulio, įkalinti kur nors belangės ar kamaro, kad jų neregėtų žmonės. Tokiu būdu būdavo daroma didelė žala vaikų protiniam vystymuisi, jų dvasiniam ugdymui. Šiuo metu net 34 vaikai priklauso „Vilties“ bendrijai, o jų tėvų pastangomis švenčionių darželyje „Liepai“ atidaryta aštuonių vaikų grupė, kurioje neigaliai prižiūrimi pedagogų ir medikų. Kokia tai didelė pagalba tėvams!

PARAMA LIETUVOS KAIMUI ŠIMET BUS IVAIRESNĖ

Pagal BNS, nors Kaimo rėmimo fondui numatyta skirti panašų kiekį lėšų, kaip 1997-aisiais, parama žemės ūkiui 1998 m. bus daug įvairresnė.

Iš viso šiemet fondui iš valstybės biudžeto buvo skirta 372 mln. litų, o 1998-aisiais numatyta skirti 375 mln. litų bei 10 mln. litų gauti iš kitų finansinių šaltinių.

Vis dėlto fondo lėšas tikimasi naudoti daug efektyviau, nes nuo Naujųjų metų pradžios realiai veikti ir jo finansuoja-

torė Danutė Čepulienė labai jautriai pažvelgė į merginos mokymąsi, paaiškindama pedagogams, kokią prasmę jaunųjų ugdymui turi šis faktas: klases draugų rūpinimasis neigalia mergina, nuolatine parama jai pertraukų ir popamokinių metu — tai gerumo ugdymo pamokas. Ne kartą Ievos niekas nėra įžeidęs ar pastūmęs, o tik padėjęs. Ir visada atkreipiamas į ją dėmesys, išklauskamos jos mintys, kiek įmanoma Ieva įtraukiama į mokyklos gyvenimą. Mokytojų, klases draugų deka mergaitė jaučiasi gerai, ji laukia pamokų ir susitikimų su savo bendraamžiais.

Bendrojo lavinimo mokykla — visų mokykla. Mūsų mokykloje pradinėse klases moko net penki neigalių vaikai. Tiesa, jie dirba pagal specialią programą, bet būdami toje pačioje klaseje su visais vaikais, jaučiasi pilnavertiais, — sakė direktoriaus pavaduotoja Elena Kadzevičienė.

Ona Lazauskienė patvirtino: švenčionių Zigmą Zemačio vidurinėje mokykloje puiki dvasinė aplinka. „Vilties“ bendrijos švenčionių skyrius joje visada randa atspirtį ir supratimą, nors skyrius laikosi sunkiai. Trūksta lėšų. Ir labdarai, kuri ypač reikalinga skurdžiai gyvenančioms šeimoms su neigaliais vaikais, niekas nelepina. Tačiau dėl to Ona Lazauskienė nenusimena: ji kartu su bendrijos skyriaus pirmininke Ona Makauskiene laisvalaikio lanko likimo seses, tariasi, organizuoja šventes, paremia tas, kurioms labai sunku. Materialiai ir dvasiškai. „Turime laikytis ir saugoti save. Juk be mūsų rankų ir be mūsų širdžių mūsų vaikams bus šalta ir sunku. Turime būti!“ — sako Ona Lazauskienė.

Teisi ji. Neigalių vaikų motinoms, tėvams reikalinga mūsų visų parama. Visokerio pa.

PARAMA LIETUVOS KAIMUI ŠIMET BUS IVAIRESNĖ

Pagal BNS, nors Kaimo rėmimo fondui numatyta skirti panašų kiekį lėšų, kaip 1997-aisiais, parama žemės ūkiui 1998 m. bus daug įvairresnė.

Iš viso šiemet fondui iš valstybės biudžeto buvo skirta 372 mln. litų, o 1998-aisiais numatyta skirti 375 mln. litų bei 10 mln. litų gauti iš kitų finansinių šaltinių.

Vis dėlto fondo lėšas tikimasi naudoti daug efektyviau, nes nuo Naujųjų metų pradžios realiai veikti ir jo finansuoja-

mas žemės ūkio paskolų garantijų fondas, kuris garantuos bankų paskolas ūkininkams.

Garantijų fondas įregistruotas tik lapkričio pradžioje, ir jame šioms metams skirti 30 mln. litų liko nepanaudoti.

Su šiomis lėšomis kitmet paskolų garantijų fondas turės 75 mln. litų.

Iš jo paskolų garantijas ūkininkams, turintiems ne mažiau kaip 9 žemės ir ūkininkaujantiems ne mažiau kaip 2 metus, kol kas teiks Vilniaus bankas, o vėliau Žemės ūkio bei Taupomasis bankas.

Iš Kaimo rėmimo fondo 1998-aisiais bus kompensuojama 25 proc. už įsigyjamą techniką, kurios sąrašas gerokai išplėstas. Numatyta kompensuoti ne tik už įvairius kombainus ar traktorius, bet ir už perkamus plūgus, grūdų džiovinimo įrangą, presus, šienapjovės-smulkintuvus, melžimo bei pieno šaldymo įrangą, kitą techniką.

Ketvirtadalį lėšų taip pat numatyta kompensuoti už statybas ar perkamus nenaudojamus žemės ūkio paskirties statinius.

Be to, prie jaunųjų ūkininkų bus priskiriami jau ne 35, o 40 metų ūkininkai.

V. Knašys pažymėjo ir kooperatyvų programos bei tikslinių agrarinų patarnavimų programos rėmimą, pagalbą naujoms technologijoms.

Žemės ūkio vadovai ypač pabrėžė specializuotų ūkių pagal Europos Sąjungos pavyzdžius kūrimą.

MAIRONIO 135-ųjų GIMIMO METINIŲ MINĖJIMAS

Lapkričio 28 d. Panevėžio Kazimiero Paltaroko katalikiškosios vidurinės mokyklos bendruomenė paminėjo Jono Mačiulio — Maironio poeto ir kunigo, 135-ąsias gimimo metines. Maironiečiai, literatai ir dainorėliai parengė poetinę kompoziciją „Jau niekas tavęs taip giliai nemylės“. Gražiai išpuoštoje salėje skambėjo poeto eilės ir giesmės „Marija, Marija“, „Lietuva brangi“. Linksmai ir gražiai pasirodė mažieji „Spindulėlio“ šokėjai. Minėjime dalyvavęs vyskupas Juozas Preikšas, dėkodamas maironiečiams kad „iš milžinkapių prikėlė Maironį“, akino jaunimą mylėti savo gimtąją kalbą ir būti vertais Marijos žemės vaikais. Mons. Jonas Juodelis, maironiečių globėjas, pasidžiaugė, kad mokykloje auga šviesūs lietuvačiai.

BŽ, 1997, Nr. 23

Utenos „Pieno lašas“ organizacija „Saulutės“, Lietuvos vaikų globos būrelis dovanotus 500 dol. panaudojo nupirkti mokyklos priemones mokiniams šiose mokyklose: Sudeikių pagrindinėje, Kuktiškių pag. Vizuonių vidurinėje, Šiaudinių pradžios ir besigydančiams vaikams Utenos reabilitacijos centre. Drabužių siunta išdalinta kaimo mokyklose.

Nuotr. Indrės Tūjonienės

TAUTOS SKAUSMAS

Danutė Gaigalienė, mokslininkė, buvo trumpam terminui pakviesta Lithuanian Mercy Lift (LMI) ir University of Illinois at Chicago (UIC) College of Nursing (CN), Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) kolaboravimo centre susipažinti su mūsų mieste vykstančiomis programomis AIDS prevencijai. Noriu su D. Gaigaliene pasikalbėti apie jos darbus Kaune Caritas Aids konsultavimo centre.

— Būdamas biologas, kaip ir kada Jūs pradėjote dirbti AIDS konsultaciniame centre?

— Prieš trejetą metų pradėjau dirbti savanore Lietuvos Caritas ligonių tarnyboje. Mes bendradarbiauome su Anglijos Caritas CAFOD, kuris sudarė galimybę aplankyti Afrikos valstybę Malavi. Ten pamaciau, kas yra AIDS epidemija, kas yra, kai mirtis virsta patarja tarp žmonių, negaudama nei seno, nei jauno, nei kūdikio. Badas, skurdas baime tvyro vaikų akys. Mūsų Lietuva yra maža šalis kuri daug iškentėjo ir liko. Kad tik ta epidemija nepasiektų tokio lygio, kaip Afrikoje, kur kas 3-5 žmogus yra užkrėstas.

— Koks buvo Jūsų darbas, kai po ilgesnio laiko grįžote į Lietuvą iš Afrikos?

— Lietuvos Caritas ir Lietuvos Sveikatos ministerija sudarė sutartį, pagal kurią buvo įkurtas Caritas Aids konsultacinis centras ir aš pradėjau intensyvią darbą Aids prevencijos srityje. Pagrindinis dėmesys buvo skiriamas švietimajam darbui, nes tik žinios suvokimas, kad mūsų gyvenimas priklauso nuo mūsų žinių, elgesio gyvenimo vertybių pasirinkimas. Mano auditorijos buvo ne tik paaugliai, kuriems reikia daug žinių, bet ir jų tėvai, mokytojai.

— Prisijūte mane Palangoje. Jūs nepažinau, bet galvojau, kad dr. Saulius Čaplinskis čia atsistatė, nes kaip tik buvome Klaipėdos rajone ir dėstėme AIDS infekcinės ligos profilaktiką. Galvojau, gal kas svarbaus, kadangi tik Lietuvos AIDS centras ir Klaipėdos visuomenės sveikatos skyrius žinojo, kur mes gyvename. Mes, tai UIC CN profesorės ir aš. Nutarėm Jūs pakviesti stažuotei. Mums patiko Jūsų noras ir užsidegimas. Kaip ten įvyko?

— Mane visada viliojo galimybė sužinoti, kaip dirba kiti

žmonės, galbūt kažką nauja, ką ir aš galėsiu panaudoti savo darbe. Sužinojus apie specialistų atvykimą, aišku, ieškojau susitikimo ir palankių aplinkybių deka buvau Palangoje.

— Po švenčių suruošėm iškvietus ir staiga jau Jūs Čikagoje. Po įvairių paskaitų, susipažinimų su UIC specialistėmis, ką Jūs matėte, ko neturite Lietuvoje ir norėtumėt turėti, dirbant AIDS profilaktikos darba?

— Mane nustebino programų gausumas. Tai ir globos namai, ir švirkštų keitimų punktai, naktiniai budintys autobusai darbuotojams. Deja, šandien mes Lietuvoje turime tuos pačius skausmingus reiškinius, kaip prostituciją, narkomaniją, alkoholizmą, bet neturim tik programų ir galimybių padėti tam labiausiai kenčiančiam, visuomenės nariui.

— Ką jūs norėtumėt įsteigti Klaipėdoje?

— Šandien Klaipėda yra AIDS epicentras. Tai miestas, jūrų uostas, su savo specifika ir, deja, kaimyniniu Kaliningradu, kuris garsėja savo apkrestomis prostitutėmis. Klaipėdoje šandien dirbamas prevencinis darbas, bet vis tiek jau yra užkrėstų net moksleivių. Nenorėčiau daug plėstis apie „seksu darbuotojas“, bet tai žmonių grupė, kuri šandien neturi jokių teisių, yra labiausiai pažeidžiama ir, mano nuomone, būtina programa jų pagalbai. Aš tikiuos, kad galbūt bendromis jėgomis su Prane Šlutiene iš LMI, labai gerbiamos organizacijos, bus sprendžiami kai kurie, itin aktualūs, klausimai AIDS prevencinio darbo srityje.

— Jūs pirmas kartas Amerikoje, nors tik savaitę, kokia nuomonė apie žmonių bendravimą Čikagoje?

— Pirmiausia noriu padėkoti Pranei Šlutienei ir visiems, iš kurių jaučiau dėmesį ir rūpestį. Ir gera buvo sutikti žmones, kurie su didele meile bei pasiaukojimu dirbo savo artimo, nuskriausto žmogaus labui.

— Malonu, kad galėjome kartu su savo kolegomis išrūpinti gan intensyvią kasdieninį, net ir naktinį, darbą susipažinimui su nuskriausto žmogaus gyvenimu. Žinant dabarties situaciją Klaipėdoje, stengsimės nedelsiant, bendrai dirbant, sumažinti AIDS infekcinės ligos plitimą.

Kalbėjosi Prane Šlutiene

Is kairės: Kathleen Norr, PhD, Sociologijos prof. medicinos reikalams UIC College of Nursing, Prane Šlutiene, R.N., Lithuanian Mercy Lift narė ir programos koordinatore, Beverly McElmurry, EdD, FAAN prodekanė UIC CoN, Beth Marks, PhD, R.N. ir Carol Christiansen, PhD, R.N., ruošiasi kelionei į Lietuvą, kur prasidėjo ŽIV-AIDS infekcinės ligos profilaktikos programa ir paskaitų seminarai.

BROLIŲ BERŽINSKŲ ŽODYNAS

REMIGIJUS MISIŪNAS

Pokario metais Vokietijoje, kur išeiviai uoliai mokėsi įvairių kalbų, ruošdamiesi emigruoti į kitas šalis, buvo išleista daug žodynų. Tačiau šioje gausybėje, kur dominavo dvikalbiai žodynai, trikalbių buvo reta.

Vienas jų — anglų-lietuvių-vokiečių kalbų žodynas — pasirodė 1946 m. Miunchene. Jį parengė V. Minkūnas, Jonas bei Juozas Beržinskai. Šie du buvo ir žodyno leidėjai.

Autorių žodžiais, jie siekė parengti tokį žodyną, kuriuo galėtų naudotis bendraujantys su amerikiečiais ir skaitantys anglišką spaudą. Vokišką žodyno dalį jie pridėjo, paklausę patarimų, kad taip kiekvienas, besimokantis anglų kalbą, turės gerą pagilinti vokiečių kalbos žinias.

Paklausė ir — nudėgę pirštus. Spaudoje pasirodžiusiose recenzijose buvo kaip tik peikiama vokiška dalis. Atseit, ji tik užvilkinio žodyno pasirodymą ir padidino puslapių skaičių, o realios naudos davė mažai. Savo ruožtu, angliškai-lietuviška žodyno dalis buvo vertinta teigiamai.

Žodynas, kaip ir daugelis pokario išeivių knygų, neišvengė visų to meto bėdų. Jis buvo parengtas ir išleistas per trumpą laiką, tad tik gražu nebuvo tobulas. Be to, Beržinskams nepavyko gauti norimo popieriaus, buvo ir problemų su spaustuvėmis.

Leidėjams, planavusiems sutalpinti savo žodyną vienoje knygoje, teko keisti savo planus. Taupant laiką, žodynas buvo renkamasis ir spausdinamas dvejose spaustuvėse. Dienos šviesa išvydo du, per 1,000 puslapių turėję, kišeninio formato tomai.

Dar neišleidę knygos, broliai Beržinskai susirūpino jos platinimu. Europoje jie rinko prenumeratą ir bandė ieškoti kelių į Ameriką. Patyrę, kad 1947 m. rudenį Čikagoje bus rengiama Pasaulio lietuvių kultūros paroda, nusprendė jai savo knygą. Vėliau jie mėgino platinti žodyną tarp Amerikos lietuvių su kažkokio Encher pagalba.

Tiesa, iš pradžių, neišmanydami lietuviškos knygos situacijos JAV, broliai užsipašė labai didelės kainos. Vėliau ją sumažino, tačiau žodynas neturėjo didelio pasisekimo. Idomu, jog Beržinskai nenorėjo, kad Encheris atsiskaitytų su jais pinigais. Jie prašė siųsti „care“ paketus su maisto produktais.

Atrodo, jog broliai, leisdami trikalbį žodyną, apsiriko nustatydami jo tiražą. Mat dar 1948 m. pabaigoje jis nebuvo išplatintas. Mažai ką pešė JAV, Beržinskai nukreipė savo žvilgsnius į Australiją, kur tuo metu keliavo gyventi lietu-

viai iš Vakarų Europos. Dalį savo atsargų jie išsiuntė platinti į kengūrų žemyną. Taip pat jie paprašė Encherio, kad jis persiųstų Australijon turėtas knygas.

Sunku pasakyti, kokį pasisekimą turėjo žodynas Australijoje. Matyt nelabai didelį, nes jam maišė vokiška dalis, iš kurios angliakalbėse šalyse buvo mažai naudos. Be to, didelę konkurenciją Beržinskų žodynui sudarė kiti, vėliau pasirodę žodynai.

Šioje istorijoje mįslingiausiomis lieka žodyno autorių ir

leidėjų figūros. Ypač — brolių Beržinskių. Kas jie tokie ir kokius mokslus baigė? Juk tokiu darbu reikėjo neeilinio išsimokslinimo, tad labai stebina archyvuose dokumentuose rasta užuomina, kad vienas brolių — Jonas — kartu su žmona ilgą laiką dirbo siuvimo fabrike, be to, buvo patyręs žemės ūkio darbuose...

Iš Vokietijos abu broliai emigrovo į Kanadą. Tolesnį jų likimą kol kas gaubia nežinomybės sutemos. Belieka tikėtis, kad kada nors pavyks jas išsklaidyti.

*Pažinimo medį žmogus dažnai paverčia net tualetiniu popieriumi.

ATLANTIC Express Corp.

ATLANTA IMPORT-EXPORT, Inc. (Siuntinių ir transportavimo skyrius)

GREITAS SIUNTINIŲ PRISTATYMAS | NAMUS LAIVU IR AIR CARGO. SIŪSKITE | LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, LENKIJĄ, UKRAINĄ, KARALIAUČIAUS SR., MASKVĄ IR PETERBURGĄ.

- Užsakykite amerikietiško maisto komplektus į Lietuvą
- Padesime pigiai įsigyti automobilius varžytinėse
- Persiunčiame automobilius, auto detales • Komercinės siuntos pagal sutartį • Labdaros siuntos • Vizų pratęsimas, iškvietimai • Verčiame, notariuojame

12301 New Ave., Suite D, Lemont, IL 60439 Tel. 630-257-6822
2719 West 71st Str., Chicago, IL 60629 Tel. 773-434-9330
1-800-775-SEND

Mūsų atstovai

N. J. York 714-254-5111
J. Ziegler 714-341-0911
R. Krasner 716-223-2617
E. Kuznetsov 412-341-1041
P. Kuznetsov 412-341-2112
Lietuvoje 370-2-736-336

NORIU
PIRKTI
NAUDOTĄ PIANINĄ.
TEL. 708-387-1136

Jauna moteris už
nebrangią kainą
gali prižiūrėti vaikus
savo namuose.
Tel. 773-925-3156.

BS&M Consultants Assoc.
• Optimalus '97 m. pajamų
mok. (inc. tax) užpildymas
• Verslų steigimai: JAV,
Lietuvoje
• Darbų, užsakymų paieška
• Internet, komp.
708-453-1250

INCOME TAX
SERVICE

Dabartiniai pajamų mokesčių
įstatymai žymiai apsunkino ir ateityje
apsunkins metinį mokesčių formų
užpildymą. Profesionaliam, sąžiningam
ir konfidencialiam patamavimui
kreipkitės:
PRANAS G. MEILĖ, CPA
4931 W. 95th St.,
Oak Lawn, IL
sekmadienis, nuo vasario 1 d. —
Pasaulio lietuvių centre, Lemont
Tel. raštinė 708-424-4425

HOME HEALTH CARE AGENCY
needs care givers & companions.
Live-In. \$75-\$125 per day. English
required. References helpful. Pls. call
Phil, tel. 414-763-2615.

DRUGS!
773-585-9500

HOME CARE LINKS, INC.
24 hrs. Live-In jobs for
English speaking
caregivers.
Call 630-585-7370

HELP WANTED
Driver, CDL Class B, Haz. Mat.,
min. 1 year experience. Must
know city areas; \$400-\$600
weekly. Tel. (708) 780-0230.

Parduodamas auto. Topaz GS
Mercury, '89 m., juodos spalvos,
2 durų, labai gerame stovyje,
mažai mylių; visi dokumentai.
\$2,900. Tel. 1-708-656-6599.

Puiki progą materialiai, teisei atvykusi
į JAV, mokančiai virti ir namų
ruošos darbus, įsikurti šiam krašte.
Rašykite: Villa St. Joseph
P.O. Box 155
Thompson, Ct. 06277

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS
[VEDIMAI]—PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą.
Dirbu užmiestyje, dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

LIETUVIS, lauko priežiūros darbu (landscaping/maintenance) bendrovės savininkas, Washington, D.C., laiko darbininko, kuris galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6 į valandą. Galima dirbti 10-12 valandų per dieną su viršvalandžiais. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas — \$130 mėnesiui. Kreiptis tel. (202)244-2373.

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksas S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

DAŽYMAS / DEKORAVIMAS Co.
DAŽYMAS • STALIAUS DARBAI •
TAPETAVIMAS • PLYTELĖJŲ
KLIAVIMAS • DRAUDIMAS •
REKOMENDACIJOS DAUGIAU
KAIP 15 METŲ PATIRTIS •
Tel. 708-458-6033
arba 847-361-3015

JKS CONSTRUCTION
"Shingle" stogai ir visų rūšių
apkalimai (siding): medžio,
aliuminijos ir kt. Turis darbo
apdraudą. R. Jankauskas,
tel. 708-728-0208

B&B
Nakvynė ir pusryčiai
Vilniaus senamiestyje
p. Veronika
Trakų 15-5
2001 Vilnius
011-370-2-22-24-60

Įnuomojamas apšildomas 4
kam. 1 mieg. butas 67 & Kedzie
apyl. \$355 mėn. + „security“.
Tel. 773-778-1481.

STASYS CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūsų, vonių ir virtuvės
įrengimas; priestatai; keramikos
plytelės, „siding“, „soffits“,
„decks“, „gutters, pokštai ir „shingle“
stogai; cementas, dažymas.
Turis darbo draudimą.
S. Benetis Tel. 630-241-1912

Nanny, housekeeper live-in.
Best job and salary is yours if you
love children, clean well and speak
English. References needed.
Call my office, tel. 630-466-7828

MOVING
Ilgametis profesionalus kraustymas
prieinamomis kainomis.
Draudimas garantuotas.
GEDIMINAS
773-925-4331

AMBER CONSTRUCTION CO.
Dengiami stogai, kalamas „siding“,
atliekami cemento, „plumbing“ bei
kiti namų remonto darbai.
„Licensed, insured, bonded“
Skambinti Sigitui:
Tel.: 773-767-1929

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W 69th Street
Tel.: 773-776-1486

SIŪLOME DARBUS!
Gail, seserų padėjėjoms kompanijoms ir namų ruošos darbininkams. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti. Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

• Lietuviška duona ir raguoliai
• Vestuviniai ir įvairūs tortai
• Lietuviškas maistas — „catered“
• Siunčiame mūsų produktus UPS
Atidaryta 7 dienas savaitėje

KAVINĖ
350 N. Clark, Chicago, IL 60610
Tel. 312-644-7750
Kepyklos produktai ir užkandžiai
miesto centre
Savaitgalį uždaryta

REAL ESTATE

GREIT
PARDUODA
RE/MAX
REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas patamavimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

IONCEK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4343 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
773-284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti namus
kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patamavimas. Įkainavimas veltui.

REALMART II, Inc.
6602 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629

BALYS BUDRAITIS
Broker Associate
Patamauja įvairių nuosavybių
pirkime bei pardavime, mieste ir
priemiestuose. Suinteresuoti
skambinkite
BUDRAITIS

Bus. 773-585-6100
Fax. 773-585-3987
Pager 773-308-0307

ACCENT REALTY
5265 West 95th street
Oak Lawn, Illinois 60453

Bus. 708-636-9400
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai
patamauja įvairių nuosavybių
pirkime ir pardavime mieste ir
priemiestuose

WAGNER
MAŠINOS RAŠTINĖMS
Parduoda • Taiso • Priedai
ir Reikmenys
Virš 75 metų
patikimas patamavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Tel. (773) 581-4111

MARQUETTE
PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MĖGĖJAMS

Pirkdami pas mus, daug sutu-
pysite. Pasinaudokite mūsų pa-
togių „lay-away“ planu. At-
liekame visus foto laboratorijos
darbus.
Darbo val.: kasdien 8 v.r.-6 v.v.;
šeštą, 8 v.r.-4 v.p.p.; sekm.
uždaryta. Antrą ir treč. su-
sikalbėsime lietuviškai.

3314 W. 63 St.
Tel. 773-776-8998

Emilija Gaskienė, per „Saulutę“, Lietuvos Vaikų globos būrelį, gausiai parengusi vargingai gyvenančius vaikus Lietuvoje, 1997 m. vasarą Šilutėje aplankė Ingridą ir jos močiutę Zitą. Nuotr. Indrė Tijūnelienė

JAV LB Krašto Valdybos Socialinių Reikalų Taryba

Ruošia: Birutė Jasaitienė ir Aldona Šmulskienė
2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
Tel. (773) 476-2655; Fax (773) 436-6909

LAIKAS TVARKYTI MOKESČIŲ DOKUMENTUS

Dažnai pajuokaujama, kad Amerikoje yra du tikri ir nesi-keičiantys dalykai, tai mokes-čių mokėjimas ir mirtis. Kiekvienų metų pradžioje renka-me dokumentus, skaičiuojame pa-jamas, ieškome nurašomų iš-laidų, dovanų sąskaitų ir tu-rime viską užbaigti iki balan-džio 15 d. Kurie daug uždir-bame, turime primokėti, kiti gauname pinigų atgal, o dar kiti išsename lygiomis. Bet vi-si turime pildyti mokesčių for-mas ir atsiskaityti su vals-tybe, ir neverta „užmiršti“ kai kurių pajamų ar pridėti nebū-tų išlaidų, nes tos „klaidos“ anksčiau ar vėliau, ypač šiais kompiuterių laikais, bus su-rastos, būsite pakviestas pa-siaiskinti ir turėsime primo-kėti „užmirštus“ mokesčius bei aukštus jų procentus.

Nors iki balandžio 15 dar yra laiko, bet jau ir dabar gali-ma, ir dažnas tai daro, pildo mokesčių blankus, nes nori kuo anksčiau gauti valdžios gražinamus pinigus. 1997 me-tų pajamų mokesčių naujos formos buvo IRS įstaigos jau išsiuntinčios, bet žmonėms reikia surinkti reikiamus do-kumentus, kad tas formas ga-lėtų tiksliai užpildyti.

Darbdaviams ir valdiškomis įstaigoms paprastai iki vasa-rio 2 d. yra nustatytas laikas pasiųsti savo tarnautojams W-2, Form 1099 ir kitus, metų pabaigoje siunčiamus, pranešimus. Jei ir negalvojate anks-ti pildyti savo pajamų mokes-čių, yra dalykų, kuriuos turė-tumėte iš anksto sutvarkyti. Gauti kai kuriuos dokumen-tus, reikalingus mokesčių pil-dymui, gali užtrukti net ke-lėtą savaitę.

Patikrinkite W-2, 1099 formas, ar jos tikslios.

Kai paštu ateina W-2, 1099 ir kiti pranešimai dėl mokes-čių mokėjimo, patikrinkite ir palyginkite gautus skaičius su turimais dokumentais. Klai-dos pasitaiko retai, bet jos pasitaiko ir vėta atsiųstus dokumentus patikrinti, ar jie tikslūs. Jei atrastumėte klai-dų, susisiekite su dokumentų siuntėju ir paprašykite patai-symų, tikslų dokumentų. Ne-taisykite patys duomenų, pil-dydami mokesčių mokėjimo formas. Turite turėti tiksliai W-2, 1099 formas, nes IRS įstaiga gauna W-2, 1099 for-mų kopijas iš jūsų darbdavių ar finansinių įstaigų. Ir jie

naudoja tas kopijas, tikrinant jūsų užpildytas sumas. Jei jū-sų praneštos sumos neatitinka W-2, 1099, ar kitų finansinių institucijų pranešimams, IRS atsiųs pranešimą, kad jūsų užpildytoje formoje yra neaiš-kumų — netikslumų. Išsiaiš-kinti su IRS įstaiga truks daug ilgiau, negu gauti patik-rintus duomenis, prieš pildant mokesčių mokėjimo formas.

Kam skambinti, norint gau-ti tikslią informaciją, šiais me-tais bus lengviau, nes 1996 m. Kongresas priėmė įstatymą, kad W-2, 1099 ir kitų finans-ių pranešimų davėjai pažy-mėtų telefono numerį to as-mens ar firmos, kuri gali pa-dėti jums gauti patikrintą in-formaciją.

Svarbu turėti „Soc. Sec. ID“ numerį

Jei neturite Soc. Sec. nume-rio kiekvienam asmeniui, kurį prisirašote prie savo mokesčių pranešimo, kad išlaikote (de-pendent), jūs galite jį gauti prieš pildydami mokesčių mo-kėjimo formas. Mokesčių įsta-tymai dabar reikalauja, kad ant savo pildomų mokesčių mokėjimų formų užrašytumė-te „Soc. Sec.“ numerį kiekvie-no asmens, kurį prisirašote (dependent). Į jų skaičius įeina ir kūdikiai, gimę iki 1997 m. gruodžio 31 d. Praeityje vai-kams, gimusiems metų gale, nereikėjo „Soc. Sec.“ numerio, bet tai negalioja 1997 metų mokesčiams.

Kongresas praplėtė „Soc. Sec.“ ID reikalavimus iki jau-niausių išlaikomų asmenų 1997 m., kad užtikrintų, jog tėvai neužsirašo daugiau, ne-gu galima savo „personal ex-emption“. Praeityje, IRS įstaiga sako, kad daugeliu at-veju, žmonės užsirašė „išlaiko-mais asmenimis“ savo šuniu-kus, kates ar neegzistuojan-čius asmenis. Jei neįrašysite „Soc. Sec.“ numerio išlaiko-mam asmeniui, IRS automa-tiškai gali nutraukti „The de-pendency exemption“, o taip pat „children credit“ ir „ear-ned-income credit“.

Norint gauti „Soc. Sec.“ nu-merį, susisiekite su vietine „Soc. Sec.“ įstaiga paprašykite Form SS-5. Paprastai užtrun-ka porą savaičių gauti „Soc. Sec.“ numerį.

Jei esate įvaikinimo proceso eigoje, įvaikindami vaiką, ku-riuo rūpinotės praėjusiais me-

tais, jums gali būti sunkumų gauti „Soc. Sec.“ numerį pir-ma, negu įvaikinimo byla už-sibaigs. Bet IRS duoda busi-miesiems tėvams laikiną liudi-jimą, kol šiame krašte įvaiki-nimo procesas yra eigoje. Yra nauja programa, prasidėjusi ši mėnesį. Jūs galite paprašyti „Adoption taxpayer Identifica-tion Number“ iš IRS, užpildy-dami Form W-7A, tai yra „Ap-plication for Taxpayer Identifi-cation for Pending adop-tions“. Laikinas dokumentas leis jums prisirašyti vaiko iš-laikymą, pildant 1997 metų mokesčių mokėjimo formas. Nedelskite! IRS įstaiga sako, kad gauti tokį dokumentą už-trunka 4-8 savaites.

Labdaros aukų įrodymas.

Reikia pasirūpinti iš anksto įrodymais, kai didesnės sumos yra paaukotos labdarai. Jei aukojate 250 dol. ar daugiau kokiai labdarinai organizaci-jai, jums reikia gauti raštišką įrodymą iš tos labdaros orga-nizacijos, pirma nei pradėsite pildyti mokesčių mokėjimo formas.

Jei turėtumėte kitų įrody-mų, pvz., „canceled check“, jums vis tiek reikia įrodymo raštu iš labdaros organizaci-jos, kur turi būti pažymėta au-kota suma ir taip pat, kad jūs neturėjote jokios asmeniškos naudos už tą auką.

Įstatymai reikalauja, kad aukos labdarai nebūtų savanoriškai išpūstos. IRS įtarė, kad kai kurie žmonės nusirašė daugiau, negu jie aukojo. Kiti vėl neatkreipė dėmesio į tai, ar jie gavo kokių lengvatų iš tos organizacijos, kuriai auko-jo. Jei jūs gaunate ką nors už auką, pvz., vakarienę labdaros renginyje, jums reikia atitin-kamai sumažinti aukos sumą, iš aukos sumos atimant vaka-rienės kainą.

Jūs su mokesčio mokėjimo forma nesiunčiate to įrodymo rašto iš labdaros organizaci-jos, kad jūs iš tikro tiek ir tiek aukojote, bet vis tiek jums reik-ia jį turėti. Jei jūs tokio raš-tiško įrodymo neturite ir jei IRS tikrintų jūsų mokesčių mokėjimo formą, IRS tarnau-tojas automatiškai nubrauks tą auką.

Daugumas labdaros organi-zacijų siunčia įrodomuosius aukos raštus, jei jūsų auka buvo 250 dolerių ar daugiau. Jei negavote tokio pranešimo, susisiekite su ta labdaros or-ganizacija. Pagal mokesčių mokėjimo įstatymus, jūs esate atsakingas už tokios aukos da-vimo įrodymą. Šis įstatymas galioja tada, kada jūs vienu kartu aukojate 250 dolerių ar didesnę sumą. Jeigu aukojate tai pačiai organizacijai per ke-lis kartus mažesnėmis sumo-mis, nors jas sudėjus ir vir-šytų 250 dolerių sumą, tuo at-veju jums nereikia įrodymo

rašto, užtenka iškeistų čekių. Dabar yra pats geriausias laikas surinkti mokesčių do-kumentus ir pradėti juos pil-dyti. Reikia būti atsargiems, nepadaryti paprastų sudėties ar atimties klaidų ir būti tei-

singiems. Yra labai nemalonu, kada esi pakviestas į IRS įstaigą pasiaiškinti ir neturi dokumentų pateisinti išpustų nurašomų išlaidų. Naudotasi „Chicago Tribu-ne“, 1998.01.20.

Mano mielam universiteto draugui

A.†A.

JUOZUI V. RUOKIUI

mirus, reiškiau gilią užuojautą jo visai šeimai

Andrius Žilinskas

Cicero, IL

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Chicagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose
Patarnavimas 24 val.

GAIDAS - DAIMID

FUNERAL DIRECTORS

Directors of Eudeikis Funeral Home (EST 1908)

SERVICES AVAILABLE AT OTHER

CHICAGO AND SUBURBAN LOCATIONS

PROVIDING BURIALS AND SHIPMENT TO LITHUANIA

4330 So. California 4605 So. Hermitage

ALL PHONES

1-773-523-0440

LACK & SONS

FUNERAL DIRECTORS

HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD

MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.

ALL PHONES

1-708-430-5700

PETKUS & SON

FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71 ST

CICERO 5940 W. 35 ST.

LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

EVERGREEN PARK 2929 W. 87 ST.

TINLEY PARK 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES

CHICAGO 1-773-476-2345

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas) Tel. 1-800-994-7600

VANCE FUNERAL HOME

FUNERAL DIRECTORS

SERVICES AVAILABLE AT OTHER
CHICAGO AND SUBURBAN LOCATIONS

CICERO, 1424 S. 50 AVENUE

WESTCHESTER, 10501 W. CERMAK

CHICAGO, 6801 BELMONT

ALL PHONES

1-708-652-5245

GAIDAS-PALOS

FUNERAL HOME

KALBAME LIETUVIŠKAI

PALOS HILLS

11028 S. Southwest Hwy.

(OTHER LOCATIONS AVAILABLE)

1-708-974-4410

DAVID GAIDAS, JR.
AND FAMILY

MARIAUS BUIVYDO LAIDOTUVIŲ PASLAUGOS

* Pilnas visokio pobūdžio laidotuvių sutvarkymas *

Palaikų perkėlimas perlaidojant Lietuvoje.

Reikalingi dokumentai gali būti sutvarkyti pas jus namuose.

Laidotuvės pravedamos lietuviškomis tradicijomis

Laidotuvių namai patogiose vietose.

Mirties atveju ar kitais klausimais skambinti

tel. 630-243-0003

P.O. Box 27

Lemont, IL 60439

DRAUGAS, šeštadienis, 1998 m. sausio 31 d.

7

A.†A.

BARBARA JURASKA

Gyveno Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1998 m. sausio 30 d., sulaukusi 87 metų.

Gimė Lietuvoje.

Nuliūdę liko: giminės ir draugai.

Velionė pašarvota sekmadienį, vasario 1 d. nuo 4 iki 9 v.v. Frank Becvar & Sons laidojimo namuose, 6541 S.Kedzie.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, vasario 2 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydeta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: giminės ir draugai.

Laidotuvių direkt. Lack ir sunus. Tel. 708-430-5700.

PADĖKA

A.†A.

Dantų gyd. ALDONA RIMKUS

Kairytė

Mūsų brangi ir mylima Žmona, Mama ir Močiutė stai-ga mirė 1997 m. gruodžio 28 d. ir palaidota 1998 m. sausio 3 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje.

Širdingai dėkojame kun. V. Mikolaičiui už maldas kop-lyčioje, šv. Mišias Šv. Mergelės Marijos Gimimo bažny-čioje ir maldas kapinėse. Ačiū sol. Danai Stankaitytei už gražias giesmes šv. Mišių metu ir muz. R. Sokui už var-gonų palydą. Ačiū mieliems karsto nešėjams: A. Lieponiui, D. Pečiurai ir gajininkams — dr. A. Razmai, dr. V. Šauliui, dr. V. Musoniui ir dr. P. Rasuciui.

Širdingai dėkojame giminėms, draugams ir pažįsta-miems už dalyvavimą koplyčioje, bažnyčioje ir palydėjimą į kapines, už užuojautas raštu, žodžiu ir spaudoje, už au-kas šv. Mišioms, Lietuvos Dukterų draugijai, Ateitininkų Federacijos fondui, Ateitis Foundation ir už gėles. Dėkoja-me dr. A. Razmai, dr. P. Kisieliui, dr. V. Šauliui, dr. E. Baltrušaitienei ir R. Marchetienei už jautrius atsiveiki-nimo žodžius ir Lietuvos dukterims už rožinio maldą kop-lyčioje.

Dėkojame laidotuvių direktoriui D. M. Petkui už rū-pestingą patarnavimą.

Dėkingi: vyras Kazimieras, sūnus Aloyzas su šei-ma ir sūnus Linas su šeima.

Į Amžinybę iškeliavus

ONAI BERTAŠIENEI,

reiškiame giliausią užuojautą jos dukteriai NIJOLEI MASKALIŪNIENEI bei jos šeimai ir artimiesiems.

Dr. Jonas Rimvydas ir

Jūratė Virginija Dainauskai

Jonas Dainauskas

Skausmo valandoje paguosk **SIGUTĘ** ir **NIJOLĘ** meldžiam Tavęs, Viešpatie!

Ginta ir Juozas Raudoniai

Tu išėjai, brangi Eglute,

Taip netikėtai, nelauktai...

Nutilo Tavo balsas,

Nurimo ir kūno skausmai.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

**EGLĖ SIMANAVIČIŪTĖ
VALAITIENĖ**

Minint mirties sukaktį mūsų mylimos dukrėlės, ku-riuos netekome 1997 m. vasario 9 d., šv. Mišios bus atna-šaujamos Salt Lake City, UT, St. Vincent De Paul baž-nyčioje balandžio 18 d.

Maloniai prašome prisiminti Velionę savo maldoje.

Liūdinti šeima

„Lietuvos Vaikų vilties“ komiteto iš Lietuvos atvežti gydytis į Čikagos Shiner's ligoninę vaikai su negaliomis turėjo malonumą praėjusį rudenį Čikagoje vykusio maratono metu: jie stovėjo prie gatvės ir dalino prabėgantiems maratono dalyviams gaivinanti vandenį. Iš kairės stovi: Jolita Bajoraitė, Jurgita Norvaišaitė ir Nerijus Lukas.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Dėmesio lietuviams dailininkams! Čikagos Midway oro uoste statomas naujas terminalas. Miesto valdžia išrinko meno tarybą, į kurią pakviestas ir Stanley Balzekas rūpintis terminalo meniniu apipavidalinimu. Taryba ieško dailininkų, kurie apsiimtų sukurti darbą specialiai šiam moderniam pastatui. Paraiškos blanką galima gauti Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje kasdien, nuo 10 val. r., iki 3 val. popiet.

EGLĖS BRĖDIKIENĖS DAILĖS DARBŲ PARODA

Vasario 6 d., penktadienį, 6:30 val. vakare, Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre, bus atidaryta Brookfield, IL, gyvenančios menininkės Eglės Brėdikienės dailės darbų paroda, kur bus eksponuojama tapyba, gobelenai, odos ir mišrios technikos darbai.

„Siekiau savo jausmus atskleisti paprastomis linijomis ir subtiliomis spalvomis“, sako dailininkė. Ši, atrodo, paprasta formulė patvirtinama dailininkės ilgamečiu darbu, įvairių meno technikų ir išraiškos priemonių bandymais ir, svarbiausia, mąstymu, koks paveiklos kūrimo tikslas. Eglietai — žmogaus vidinio pasaulio peizažai. Jie kalba kitos plotmės, ne fonetinė, proto ir jausmų kalba, kontrastinga visa supanti paviršutinybei.

Dailininkė eina abstrakcionistų keliu, kiek skirdamasi nuo šios srities klasikų pabrėžtinai šiltu, asmeniškų santykių su kuriamą kompozicija. Preciziškos Eglės Brėdikienės linijos, išbrėžtos vašku po temperos dažų sluoksniu, kuria labai grafišką, ritmišką paveiklos faktūrą, jungdamosis į ornamentus, ar netikėtai išryškindamos tarp geometrinių formų paslėptą moters figurą.

Į akis krinta darbų dekoratyvumas ir moderniai perfrzuotas tautinis pagrindas. Tai nenuostabu, nes nemaža parodos dalis — paveikslai, atsiradę kaip gobelenų projektai. Dailininkė studijavo tekstilę Lietuvos Valstybiniame dailės institute (baigė 1990), kur, kaip pati sako, norėjo perprasti tradicinės lietuvių tekstilės raštus ir spalvų schemas. Mūsų kaimiškos lovatiesės, staltiesės, juostos duoda daug daugiau peno meniniam tobulėjimui nei gali atrodyti. Kaip sako tapytojas Linas Katinas, tai yra lyg neišnešantis šaltinis, sukaupęs šimtmečių erdvės supratimo ir atvaizdavimo patirtį. Eglė Brėdikienė puikiai tuo naudojasi. Kaip ir protėvių darbuose, dailininkės paveiklose pro juodai baltą paviršiaus tinklą skverbiasi gilios žemės ir augalų spalvos, plokštumoje telpa žemė ir dangus, intelektualus susikaupimas ir nežabota aistra.

Paroda veiks iki vasario 14 dienos.

Danas Lapkus

Eglės Brėdikienės kūriny.

Lucina Migala, kurios balsas Čikagos ir apylinkių lietuvių girdi prieš kiekvieną „Margutis II“ radijo laidą, o taip pat turi savo programas (yra viena iš WCEV radijo stoties savininkų). Ji taip pat gerai pažįsta prez. Valdą Adamkų, kaip tik per „Margutį“. Šiandien, šeštadienį, sausio 31 d., 3:30 val. p.p., iš stoties 14:50 AM (ten pat girdimas „Margutis II“) L. Migala duos pasikalbėjimą su prez. Adamkum anglų kalba. Pasikalbėjimą bus galima girdėti ir sekmadienį, vasario 1 d., 3:05 p.p., per tą pačią radijo stotį.

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“, vasario 4 d., trečiadienį, 2 val. p.p., bus rodoma vaizduojant „Lietuvos Respublikos prezidentas lankosi Čikagoje“. Apie išrinktą prezidentą kalbės Stasys Baras ir Rūta Stanulienė. Visi maloniai kviečiami pasidžiaugti ne tik Valdo Adamkaus, bet ir visos lietuvių tautos laimėjimu. Bus bendri pietūs. Atvykite!

Lietuvos Vyčių tautinių šokių grupė ruošia virtinukų (koldunų) pietus ir linksmą koncertinę programą sekmadienį, vasario 1 d., 12 val., Pasaulio lietuvių centre. Programoje dalyvaus ne tik šokėjai, bet ir dainininkas Algimantas Barniškis su liaudies muzikantu Rigandu Klimavičium. Atvykite, dalyvaukite, pamirškite — kartu ir pasidžiaugsite.

Visi žinome filmuotojo Alekso Plenio gabumus „pagauti momentą“ ir ne kartą grožėjomės jo vaizduojamomis. Ši sekmadienį, vasario 1 d., 12 val., Jaunimo centro kavinėje bus rodoma A. Plenio pagaminta vaizduojant apie prez. Valdo Adamkaus viešnagę Čikagoje: susitikimus PLC, JC, pamaldas Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, išleistuvių puotą Willowbrook Ballroom. Kam neteko dalyvauti šiuose istoriniuose renginiuose, galima bent juos pamatyti ekrane, o dalyvavusieji gali iš naujo pergyventi, pasidžiaugti, dar kartą patirti toje jaukioje, pakilioje nuotaikoje, supusioje visą prezidento ir jo žmonos Almos lankymąsi mūsų tarpe.

Vasario 1 d., sekmadienį, nuo 10 val. r. iki 1 val. popiet, bus galima aplankyti „Žiburėlį“, Montessori lietuviškąją mokyklėlę, veikiančią Pasaulio lietuvių centre. Bus progą susipažinti su direktore Vida Slapšiene ir mokytoja Laura Lapinskienė, o taip pat užregistruoti vaikučius 1998-1999 mokslo metams. Priimami nuo 3 iki 5 metų amžiaus. Tenka pabrėžti, kad „Žiburėlis“ veikia labai sėkmingai, teikia priešmokyklinio amžiaus lietuviukams ne vien Montessori auklėjimo, bet ir lietuviškumo pagrindus.

Š.m. sausio 24 d. prez. Valdas Adamkus lankėsi Maironio lit. mokykloje, Lemonte. Su prezidentu (iš kairės): Kristina Jonušaitė, mokyt. Rasa Poskočimienė ir Audra Adomenaitė.

PREZIDENTAS ADAMKUS MAIRONIO MOKYKLOJE

Jau iš pat ankstauro ryto girdėjosi Maironio mokyklos koridoriuose susijaudinusių mokinių balsai: „Aš ji mačiau“, „Aš pasisveikinau su juo“, „Jis mus pasveikino“, „Jis mums nusišypsojo“, „Ar matei, kiek jis turėjo bodyguards? (jaunimui labai aktualu, kiek saugu buvo)... Tai, žinoma, buvo kalbama apie Lietuvos prezidentą Valdą Adamkų, kuris lankėsi mūsų mokykloje, šeštadienį, sausio 24 dieną. Visai mokyklai buvo jaudinantis įvykis. Panašią staigmeną turėjome prieš porą metų, kai lankėsi pas mus Vytautas Landsbergis, pirmas mūsų laisvos Lietuvos prezidentas. O dabar prezidentas, ne tik iš mūsų krašto, bet ir iš apylinkės — vyresnysis jaunimas tą suvokia, tuomi dar daugiau džiaugiasi ir didžiuojasi prezidento Adamkaus išrinkimu.

Į gausiai susirinkusių mokinių ir tėvelių būrį, išgyvavo prezidentas su mokiniais ir vėlavom, ir garbės palydą, jų tarpe Švietimo tarybos pirmininkė Regina Kučienė, Pasaulio lietuvių Bendruomenės vicepirmininkė Milda Lenkauskienė, Rinkimo komiteto pirmininku Stasiu Baru, PLB pirm. Vytautu Kamantu ir LR gen. garbės konsulu Čikagoje Vaclovu Kleiza.

Mokyklos direktorė Eglė Novak pasveikino prezidentą ir svečius, pasidžiaugdama jo apsilankymu mūsų mokykloje ir pakvietė 9-tos klasės mokinę Ugnę Adikevičiūtę praversti programą. Malonių balsu ir gražia lietuviška tarme Ugnė pakvietė sveikintojus.

Patys pirmieji pasveikinti prezidentą buvo pakviesti jauniausi priešmokykliniai ir darželio mokinukai. Pasipuošę tautiniais rūbais, vienas po kito priėjo prie prezidento, įteikdami jam po raudoną rožę, simbolizuojančią jų meilę, ir iškelę plakata, kuriame buvo parašyta „mes mylim prezidentą Adamkų“. (Vėliau savo kalboje prezidentas pareiškė, kad jis irgi juos visus myli. Pritupęs prie kiekvieno mažylio, jis pasisveikino, bet pagaliau nebesutalpino savo glėby vaikų dovanotų rožių.

Po to buvo vyresniųjų klasių atstovų sveikinimai ir mūsų poetų gražiausių patriotinių eilėraščių deklamacijos. Sveikino: Tara Mikuzytė, Andrėja Mikėnaitė, Kestutis Daugirdas, Agnė Misionaitė ir Aura Platakytė. Mokinių deklamacijose atspindėjo linkėjimai naujam prezidentui.

Maironio mokyklos istorijos ratelio „Geležinio Vilko“ ir mokytojos Gražinos Sturionienės vardu pasveikinimo žodį tarė Giedrė Kazlauskaitė. Štai visas to sveikinimo tekstas.

„Man yra didelė garbė istorijos būrelio vardu sveikinti

Jūs, gerbiamas Lietuvos prezidentė.

Menu aš Jus pirmą, kai 1996 metais gruodžio 6 dieną, Jūs sutikote apsilankyti istorijos ratelyje „Geležinis Vilkas“ ir pasidalinti mintimis, kurias patyrėte Lietuvoje, dalyvaudamas Seimo rinkimuose.

Pradžioje Jūs džiaugėtės, matydami didelę grupę mokinių, kurie labai šalta ir sniego pripustytą rytą susirinko, parodydami rūpestį ir didelį norą būti dalimi Lietuvos dabarties ir ateities. Tada, Jūs mums sakėte, kad Lietuvoje jau yra seniai sutirpęs 1990 metų žiemos sniegas, kuris ant žemės veido buvo palikęs amžino išalo vagas mūsų tautų.

Jūs mums rodėte didelę vilčių, kad Lietuvoje atgimusi švelni, jauna, pavasario karta išves vargstančią tautą į šviesų rytą ir kad ne viskas Lietuvoje yra prarasta, kad jauna, nepažįstama karta statys būsimą mūsų tautos rūmą.

Jūs sakėte, kad reikia tiesos, širdies, ir pasitikėjimo Lietuvos žmogui, kuris daugiau niekad neleis žeminti ir niekinti kito žmogaus ir kuris niekad neleis iš žemėlapis ištrinti Lietuvos vardo.

Šiandien, mes Jumis pasitikime. Jūs esate tas žmogus, kuris išves Lietuvą iš sutemų ir prieblandų.

Viso pasaulio lietuviai įrodė savo tvirtą norą būti laisvais — tai Baltijos kelyje, kovo vienuoliktą, sausio tryliktoje, ir taip pat išrinkdami Jūs Lietuvos prezidentu.

Menu vėl praeitį, kai Jūs mums, ratelio nariams, linkėjote būti tvirtais Lietuvos sargais. Menu, kai buvusi ratelio pirmininkas Rimas Marčiulionis, atsisveikindamas 1996 metais jums tarė: „Jei jūs kada būsite Lietuvos prezidentu, tai neužmirškite mūsų...“

Aš suprantu, jog „Geležinis Vilkas“, (istorijos ratelis) 1996 metais savo sapne jums išpranašavo ateitį, kad 1998 metais jūs tapsite Lietuvos prezidentu. Tad, „Geležinio Vilko“ vardu dekoju jums, taip kaip tada buvo pasakyta, kad Jūs mūsų neužmiršumėte.“

Ati! Giedrė patvirtino, kad šią dieną, mes Jumis pasitikime, gerbiamas Lietuvos prezidentas, kad Jūs esate tas žmogus, kuris išves Lietuvą iš sutemų ir prieblandų. Viso pasaulio lietuviai įrodė savo tvirtą norą būti laisvais Baltijos kelyje, kovo vienuoliktą, sausio tryliktoje, o taip pat išrinkdami Jūs Lietuvos prezidentu.

Giedrė dar pridėjo, kad 1996-tųjų metų ratelio pirmininkas Rimas Marčiulionis tarė tuo metu V. Adamkui: „Jei jūs kada būsite Lietuvos prezidentu,

tai neužmirškite mūsų“. Todėl dabar ratelis didžiuojasi, kad „Geležinis Vilkas“ 1996 metais tarytum Valdui Adamkui išpranašavo ateitį.

Prezidentas labai šiltai priėmė visus mokinių nuosirdžius sveikinimus, eilėraščius ir, dažnai atsistojęs, ištiestomis rankomis siuntė sveikinimus visiems mokiniams.

Kadangi jau daugelis mokytų ir tėvelių buvo susijaudinę iki ašarų, visi apsidžiaugė, kad mokiniai pralinksmina tautiniais šokiais. Danutės Grigaliūnienės paruoštos, 7 ir 8 klasės mergaitės pasveikino prezidentą „Kepurinė“, o linksma polką, paruoštą Lidijos Ringienės, vikriai pašoko su berniukais.

Toliau meninė programą, Rasos Poskočimienės lydimi, mokiniai dainavo dainą „Saukime Lietuvą“.

Mūsų šūkis Lietuva, mes dainuojam visada, štai atėjo ta diena, ir tėvynė vėl laisva.

Lietuva, Lietuva, lai gyvuoja Lietuva!

Sukį visi kartojo daugelį kartų. Prezidentas vėl labai šiltai priėmė, sujaudintas jaunimo entuziazmo.

Meninė programa užbaigta dainoma „Žygiuojame lietuviai“ ir, rankom susikabinus, „Lietuva brangi“.

Pagaliau atėjo nekantriai lauktas momentas, kai pats prezidentas tars žodį. Jonas Grigaliūnas, 10-tos klasės pavyzdingas mokinys, padėjo prezidentui už jo nepamirštamą rūpestį jaunajai karta: „Tegul Dievas padeda Jums sunkiame Jūsų gyvenimo kelyje, o mes kitoje Atlanto pusėje kaip ir visomet būsim vienybėje su Lietuva“.

Prezidentas Adamkus savo kalboje pasidžiaugė mokinių parodytu nuosirdumu, jų meile Lietuvai. Padėjo mokytojom už skiepinimą meilę tėvynai vaikų širdyse, palinkėjo, kad išeję iš šių mokyklos rūmų, patys vaikai skiepytų tą meilę būsimom kartom.

Jis apgailestavo, kad Lietuvos jaunimas, nėra tiek laimingas, nes neturi tokių gražių sąlygų ir žadėjo, jog viską darys, kad tas jaunimas turėtų tokias pat sąlygas augti lietuviškojo dvasioje ir meilėje. „Linkiu, kad jūs galėtumėte sueti vienom program, džiaugtis ta laisva ir mylima Lietuva, kuri šiandien taip ryškiai pasireiškė jūsų tarpe“.

Iš prezidento žodžių susidarė nuomonė, kad mokyklos suruoštas priėmimas padarė jam labai gerą įspūdį. Tas buvo džiugu girdėti, nes iš tikrųjų visi mokiniai, pasipuošę tautiniais rūbais, elgėsi labai tvarkingai, jausdami šio istorinio įvykio prasmę. Dekojame mūsų visom mokytojoms, prisidėjusioms prie šios dienos, o ypač Gražinai Sturionienei.

Silvija Radvilienė

SUSITIKTA SU LKD PARTIJOS ATSTOVU

Dr. Kazimieras Kuzminskas, Lietuvos Respublikos Seimo narys, Krikščionių demokratų frakcijos narys, LKDP valdybos pirmininkas ir Lietuvos darbo federacijos pirmininkas, lankosi Čikagoje. Sausio 28 d. Ateitininkų namuose jis susitiko su Krikščionių demokratų rėmėjais. Susirinkime dalyvavo 20 rėmėjų, kurie išklause pranešimo apie dabartinę LKD partijos padėtį, sudėtį, darbo kryptį ir ateities planus. Dr. K. Kuzminskas kvietė rėmėjus įsijungti pilna teisiais nariais į Lietuvos Krikščionių demokratų partiją. Krikščioniškai nusiteikusiems asmenims ši partija yra artimiausia, nes ji vadovauja si krikščioniškais ir demokratiškais principais.

Po Valdo Adamkaus išrinkimo prezidentu, spaudoje skelbiamas dirbtinis dejavimas apie blogą padėtį Lietuvoje ir Krikščionių demokratų partijos santykius su konservatoriais. Pirmininkas dr. Kazimieras Kuzminskas pabrėžė, kad krikščionių demokratų koalicija su konservatoriais yra stipri, niekas nepasikeitė ir kad Lietuvoje pragyvenimo lygis kyla, bankų pastovumas geras, indėlininkai pasitiki bankais, nes yra valstybės garantas. Jis ypač teigiamai atsiliepė apie Švietimo ministro Zigmą Zinkevičiaus vedamą taktiką. Anot jo, visų susirinkime dalyvavusių buvo vieninga nuomonė, kad tokio šviesaus ir gero Švietimo ministro Lietuva dar neturėjo.

Susitikimas su LKD partijos valdybos pirmininku dr. Kazimieru Kuzminsku buvo naudingas. Jis dar labiau išryškino, kad Lietuvos žmonės laukia pasikeitimų, naujų kelių kryptį, naujos vakarietiškos, teisingumo, krikščioniška morale ir žmogišku teisingumu paremtos, teisinės sistemos.

M.R.

Dr. Kazimieras Kuzminskas.

SKELBIMAI

x Juozas Bacevičius rūpestingai užpildo „income tax“ formas. Prašome skambinti: 1-708-403-7334.

(sk.)

x Galiu padėti legaliai gauti „SOC. SECURITY“ kortelę, vairavimo leidimą (driver's license) ir vizų pratęsimą. Ed. Šumanas, tel. 1-708-246-8241.

(sk.)

x Delikatesų krautuviui, pietvakarių Čikagoje, reikalinga virėja. Kreiptis tel. 773-434-9766.

(sk.)

x Prieš užsisakydami paminklą, aplankykite T. Casimir Memorials, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą, brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitiškinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidauta. Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 773-233-6336.

(sk.)

x „Saulutė“, Daytona Bch, FL, skyrus, dėkoja už aukas Lietuvos našlaičių, senelių ir invalidų paramai. Aukoj: D.B. Liet. klubas \$100; V. Avizienė \$100; a.a. S. Kalvaitienės atm. A. ir M. Jagutiai \$20; M. Šaraušienė. Ati!

(sk.)

x A.a. Josephinos B. Milleriutės prisiminimą pagerbdami, jos kaimynai aukoj Lietuvos našlaičiams. Tai: Stevie Mroczkowski, Helen Pavlica, Dorothy Skawinski, Theresa de Brizzio, Don ir Judy Gester, Ann Hurley, Janina Gaigalas, Joyce, Stacy Maul, Ann Lynch, E. Musa, Stephanie Grikenas, E. ir M. McMahon ir Ray ir Irena Masilionas. Iš viso našlaičiams suaukota \$70. Reiškiamie užuojautą vėlionės artimiesiems, o aukotojus dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago IL 60629.

(sk.)

x DĖMESIO! VIDEO APARATŲ SAVININKAI! Norėdami tikrai kokybiškai išvesti video įrašus iš Lietuvoje naudojamos PAL sistemos į amerikietišką NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTER-VIDEO 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 773-927-9091. Sav. Petras Bernotas.

x Namams pirkti paskolos duodamas mažais mėnesiais imokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

(sk.)

x Dėmesio, lietuviai! Naujas JAV imigracijos vizų tikrinimas prasidės baldų žmonių. Pasibaigus vizas gauti pratęsti. Žmonės iš kitų valstybių gali pasiūlyti man duomenis paštu. Ed. Šumanas, 6701 Linden, La Grange, IL 60525, tel. 1-708-246-8241.

(sk.)

x BALTIC MONUMENTS, 1108 Amber Drive, Lemont, IL, 60439. Prie pat PL Centro. Tel. 630-243-8446. Leonida ir Geditina Kazėnai. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. Pagenda atvykstante į namus.

(sk.)

x Automobilio, namų ir ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreipkitės pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 9439 S. Kedzie Ave., Evergreen Pk., IL 60805-2325. Tel. 708-422-3455.

(sk.)

x Pranas G. Meile, CPA sąžiningai užpildo Income Tax formas. Dabartiniai pajamų mokesčių įstatymai žymiai apsunkino ir ateityje apsunkins metinį mokesčių formų užpildymą. Skambinkite: 708-424-4425, adresas: 4931 W. 95 St., Oak Lawn, IL.

(sk.)

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
(1/2 bl. į Mairų nuo Balzako muziejaus)
Tel. 773-582-4500
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 708-301-4066
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gileitis Civilinės ir kriminalinės bylos
6947 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700

Darbo val. nuo 9 v.r. iki 7 v.v.
Šeštadi. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
4506 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Švariai gatvės nuo „Drango“) Tel. 773-384-0100
Valandos pagal susitarimą